

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام (ISC)

علم و فناوری ISC

پیاپی ۱۰۸

سال نهم، آذر ۱۴۰۳، جمادی الاول ۱۴۴۶، November 2024

بازدید رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
از مؤسسه ISC

رونمایی از درگاه ویژه تعلیم و تربیت در نظام ایده‌ها و نیازها در
هفته پژوهش و فناوری

بازدید و جلسه مشترک رئیس مؤسسه ISC با
رئیس بنیاد ملی علم ایران

از دکتر سید احمد فاضل زاده
به عنوان جهادگر برتر حوزه علم و فناوری تجلیل شد

برگزاری مراسم گرامیداشت هفته پژوهش و فناوری
در مؤسسه ISC

حضور مؤسسه ISC در بیست و پنجمین نمایشگاه دستاوردهای
پژوهش، فناوری و فن بازار

فهرست مطالب

۱ در مراسم چهلمین سالگرد تشکیل شورای عالی انقلاب فرهنگی از دکتر سید احمد فاضل‌زاده به عنوان جهادگر برتر حوزه علم و فناوری تجلیل شد

۲ رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در بازدید از مؤسسه ISC: ضرورت هم افزایی مؤسسه ISC و رسانه ملی جهت انعکاس مزیت‌ها و چالش‌های علم و فناوری کشور

۴ رونمایی از درگاه ویژه تعلیم و تربیت در نظام ایده‌ها و نیازها در هفته پژوهش و فناوری

۷ بازدید و جلسه مشترک رئیس مؤسسه ISC با رئیس بنیاد ملی علم ایران

۸ بازدید رئیس مؤسسه ISC از صدا و سیما استان فارس

۹ افزایش ۱۵ درصدی پژوهشگران پراستناد علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری در پایگاه ISC

۱۱ حضور ۸۷ دانشگاه از جمهوری اسلامی ایران در رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای گروه DA-۲۰۲۳

۱۵ جایگاه کشورهای پیشرو اسلامی در تولیدات علمی حوزه نسل پنجم صنعت

۱۹ آمار حضور دانشگاه‌های ایرانی در رتبه‌بندی جهانی در دهه گذشته

۲۲ مراسم گرامیداشت هفته پژوهش و فناوری در مؤسسه ISC برگزار شد

۲۴ انتخاب عضو هیأت علمی مؤسسه ISC به عنوان سرآمد پژوهش و فناوری استان فارس

۲۵ حضور مؤسسه ISC در بیست‌وپنجمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش، فناوری و فن‌بازار

۲۶ حضور مؤسسه ISC در نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری استان فارس

۲۷ جایگاه علمی جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌المللی

۲۹ جایگاه فناوری و نوآوری جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌المللی

۳۰ وضعیت و رتبه جمهوری اسلامی ایران در شاخص‌های فناوری و نوآوری

۳۲ جایگاه سکوه‌های فناوری و نوآوری

۳۵ ۸۷ جامعة من الجمهورية الإسلامية الإيرانية ضمن تصنيف جامعات دول مجموعة D8 عام ۲۰۲۳

۳۷ مكانة الدول الإسلامية الرائدة في الإنتاج العلمي في مجال تكنولوجيا الجيل الخامس للصناعة

1 Industry 5.0 and It's Scientific Production Among Islamic Countries

4 ISC's D8-2023 University Members' Ranking Released 87 universities from Iran in D8-2023 University Members' Ranking

علم برای يك ملت
مهم ترین ابزار آبرو و
پیشرفت و اقتدار است.

ماهنامه خبری تحلیلی

علم و فناوری ISC

مؤسسه استادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)

سال نهم، آذر ۱۴۰۳، جمادی الاول ۱۴۴۶، پیاپی ۱۰۸، November 2024

ISSN: 2783-0896

مدیرمسئول: دکتر سید احمد فاضل‌زاده

سرمدیر: محمد خانی

مدیر اجرایی: دکتر سیدآرش حق‌پناه

صفحه‌آرایی و جلد: کریم فلاح، اعظم دبستانی

ویراستار: مهندس محبوبه کامیاب

همکاران این شماره: دکتر منصوره صراطی، دکتر سجاد

عربی، حمیدرضا مرزبان

نشانی: شیراز، بلوار جمهوری اسلامی، خیابان جام جم

تلفن: ۰۷۱-۳۶۴۶۸۴۲۱، نامبر: ۰۷۱-۳۶۴۶۸۳۵۲

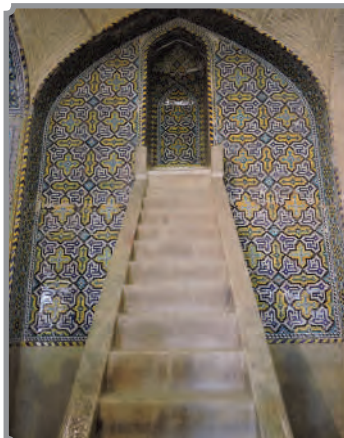
info@isc.ac

https://isc.ac

آرشیو این ماهنامه به آدرس زیر قابل دانلود است.

<https://www.isc.ac/fa/download>

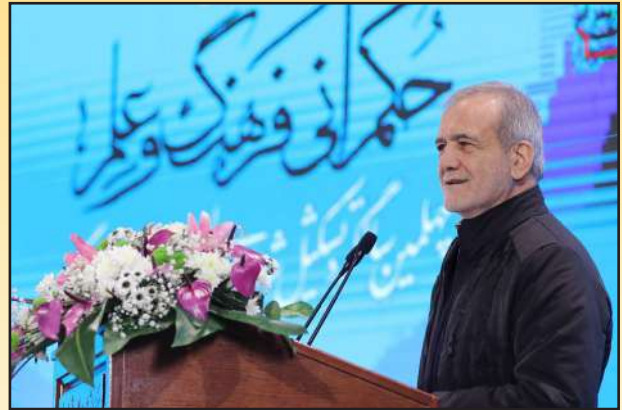
مسجد وکیل / مجموعه زندیه / شیراز

در مراسم چهلمین سالگرد تشکیل شورای عالی انقلاب فرهنگی:

از دکتر سید احمد فاضل زاده به عنوان جهادگر برتر حوزه علم و فناوری

تجلیل شد

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی پیش از تجلیل از چهره‌های برتر گفت: برای نمایش دستاوردهای شورای عالی انقلاب فرهنگی و ارائه آنها بیش از ۲۰۰ نشست تخصصی برپا شد. همه کارشناسان و نخبگان حضور فعال در حوزه‌های تخصصی مربوطه داشتند.

در این همایش، نمایشگاهی از مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و تأثیرات آنها در حوزه‌های علمی، اجتماعی، فرهنگی و همچنین مسائل مربوط به زنان برپا شد. این نمایشگاه به نتایج و اثرات مصوبات شورا در این حوزه‌ها پرداخته است و اندیشمندان با عمق فعالیت‌های ۴۰ ساله شورا آشنا شدند.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، در همایش حکمرانی فرهنگ و علم که به مناسبت چهلمین سالگرد تشکیل شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ ۱۹ آذر ۱۴۰۳ برگزار شد از دکتر سید احمد فاضل زاده استاد تمام مهندسی مکانیک دانشگاه شیراز و رئیس مؤسسه ISC به عنوان جهادگر حوزه علم و فناوری تجلیل شد.

این همایش با سخنرانی رئیس‌جمهور، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی و سایر

اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی در مرکز همایش‌های بین‌المللی دانشگاه شهید بهشتی تهران برگزار شد و از ۱۷ جهادگر در حوزه‌های علم و فناوری، تعلیم و تربیت، فرهنگی و اجتماعی و خانواده و زنان تجلیل به عمل آمد.

در این مراسم از سید احمد فاضل زاده، سورنا ستاری، سعید سرکار و مهدی صفاری نیا، به عنوان جهادگران حوزه علم و فناوری تجلیل و تقدیر شد.

ضرورت هم افزایی مؤسسه ISC و رسانه ملی جهت انعکاس مزیت‌ها و چالش‌های علم و فناوری کشور

وی تأکید کرد: در چند سال اخیر، رسانه ملی در حوزه مطالبه‌گری بسیار فعال عمل کرده که در همین راستا می‌تواند در جهت ارتقای شاخص‌های علم و فناوری کشور نیز گام بردارد. شایان ذکر است این مطالبه‌گری باید بر اساس سندهای قانونی باشد تا با آن به صورت سلیقه‌ای برخورد نشود. در نتیجه، مطالبه

سند محور همواره مورد تأکید رسانه ملی می‌باشد.

رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران گفت: باید با فرهنگ سازی، ثمره دانش، علم و پیشرفت علمی کشور در تمامی عرصه‌ها را به عموم مردم نشان دهیم تا آنها نیز حلاوت این پیشرفت‌ها را

به گزارش روابط عمومی مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، دکتر پیمان جبلی رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، مهندس علیرضا شریفی معاون توسعه و فناوری رسانه صدا و سیما کشور و دکتر امیر رئوف مدیرکل صدا و سیما استان فارس با دکتر سید احمد فاضل زاده رئیس مؤسسه ISC و معاونین

و مدیران این مؤسسه در تاریخ ۸ آذر ۱۴۰۳ دیدار و گفتگو کردند.

دکتر جبلی ضمن تقدیر از فعالیت‌های ارزنده‌ای که توسط مؤسسه ISC در جهت رصد جایگاه علمی و فناوری جمهوری اسلامی ایران در سطح ملی و بین‌المللی می‌شود اظهار داشت: روند و فرایند رشد علمی کشور در شاخص‌های مختلف از ابتدای انقلاب اسلامی بسیار بالا بوده است و به نمایش گذاشتن

چهره علمی کشور در مجامع بین‌المللی بسیار حائز اهمیت است چرا که همواره افتخارات بسیاری را آفریده است.

جبلی اظهار داشت: از ظرفیت صدا و سیما ملی و مراکز استان‌ها در عرصه ملی بیش از پیش باید استفاده شود و با توجه به استقرار مؤسسه ISC در استان فارس، مرکز فارس باید از این مزیت بهره لازم را برای تولید برنامه‌های علمی و فناوری با محوریت مؤسسه ISC ببرد و این مؤسسه باید تبدیل به شاخص تولید برنامه‌های علمی و فناوری ملی در سطح کشور شود.

وی افزود: رسانه نقش بسزایی در ساخت برنامه‌های مختلف به منظور مطالبه‌گری و آسیب شناسی علل ضعف و قوت تولیدات علمی و فناوری کشور دارد.

بچشدند .

وی ادامه داد: از دیگر موضوع‌های مهم رسانه، بحث تولید برنامه‌های سرگرمی و سریال‌ها می‌باشد که تولید این برنامه‌ها به رسوخ موضوع‌های فرهنگی به ذهن افراد جامعه کمک می‌کند.

وی گفت: سند راهبردی-عملیاتی هم‌افزایی سازمان صدا و سیما و مؤسسه ISC از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و امید است این سند هر چه زودتر عملیاتی شود.

در ادامه، دکتر فاضل‌زاده رئیس مؤسسه ISC ضمن خیرمقدم به رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و هیئت همراه به بیان آخرین گزارش‌ها و آمارهای علمی رصد و پایش وضعیت علم و فناوری جمهوری اسلامی

لازم به ذکر است جمهوری اسلامی ایران در بین کشورهای پیشرو اسلامی در سال ۲۰۲۴ در پایگاه اسکوپوس در جایگاه دوم قرار دارد.

وی در خصوص فناوری‌های اقتدار آفرین گفت: از این لحاظ جمهوری اسلامی ایران در بین ۱۰ کشور اول جهان قرار دارد ولی در توسعه فناوری‌های اشتغال آفرین هنوز به جایگاه مطلوب نرسیده ایم.

رئیس مؤسسه ISC در ادامه گزارشی در خصوص آخرین اطلاعات آماری سکوه‌های علم و فناوری شامل نظام ایده‌ها و نیازها (نان)، درگاه آشنایی با نخبگان و آینده سازان (دانا) و همچنین سامانه سرآمدان علمی و فناوری و دیپلماسی علمی ارائه داد.

وی خاطر نشان کرد: «نظام ایده‌ها و نیازها»، به‌عنوان حلقه واسط بین محققین و نیازهای جامعه، در راستای تقاضامحور کردن پژوهش‌ها و توسعه فناوری‌های دانش بنیان کشور راه‌اندازی شده است. در همین راستا تا کنون بیش از ۲۲ هزار نیاز و ایده در این سامانه ثبت شده است.

در همین راستا، فاضل‌زاده پیشنهاد کرد که در حوزه رسانه نیز این مؤسسه آماده است تا درگاهی ویژه به عنوان درگاه ویژه رسانه جهت همکاری‌های متقابل تعریف و راه‌اندازی کند.

در ادامه، رئیس سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و هیئت همراه از سکوه‌های علم و فناوری و همچنین زیرساخت‌های فناوری اطلاعات مؤسسه ISC بازدید کردند. در انتهای این دیدار نیز دکتر فاضل‌زاده رئیس مؤسسه لوح یادبود ISC را به دکتر پیمان جلیبی رئیس سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران تقدیم کرد.

ایران و کشورهای اسلامی پرداخت.

وی در ادامه اظهار داشت: مقام معظم رهبری بر لزوم استفاده حداکثری از نخبگان در بخش‌های مختلف و لزوم ایجاد زمینه برای اثرگذاری نخبگان در مسائل کشور تأکید دارند. ایشان می‌فرمایند البته که مراکز علمی و پژوهشی هم در این زمینه مسئول هستند اما عامل اصلی فرد نخبه است. امروز مهم‌ترین وظیفه و جهاد نخبگان، ایجاد یک نهضت و خیزش جدید علمی است.

فاضل‌زاده گفت: مؤسسه ISC تا کنون در ابعاد بین‌الملل گام‌های مؤثری برداشته و ارتباط قوی را با کشورهای اسلامی و کشورهای عضو بریکس در حوزه‌های رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و نشریات آغاز کرده است.

وی ادامه داد: مؤسسه ISC همچون یک رادار رصد علم و فناوری کشور را زیر نظر دارد و هر هفته گزارش‌های تحلیلی و آماری علم و فناوری کشور را بین ذینفعان حوزه علم و فناوری کشور منتشر و ارسال می‌کند.

وی در ابتدا به تولیدات علمی ۲۰ کشور پیشرو جهان در سال ۲۰۲۴ اشاره کرد و گفت: کشور جمهوری اسلامی ایران در حال حاضر در جایگاه ۱۷ قرار دارد.

رونمایی از درگاه ویژه تعلیم و تربیت در نظام ایده‌ها و نیازها در هفته پژوهش و فناوری

نیازها را بسیار ارزشمند خواند.

وی اظهار داشت: آموزش و پرورش باید از ظرفیت تمام دستگاه‌های پژوهشی کشور استفاده کند و همچنین پژوهشگاه‌ها و دانشگاه‌هایی که ظرفیت‌های علمی و پژوهشی دارند بهره لازم در جهت حل مسائل آموزش و پرورش را ببرند. کاظمی ادامه داد: از طریق اتصال به سامانه نظام ایده‌ها و نیازها، باید مسائل مرتبط با آموزش را برطرف سازیم. با این اقدامی که شکل گرفته و با این سامانه حلقه اتصال ایده‌ها و نیازها به جامعه نخبگانی انجام می‌شود و باید از ظرفیت جامعه پژوهشگر و محقق در سطح کشور استفاده کنیم. امید است به وسیله این سامانه که در هفته پژوهش از آن رونمایی می‌شود، خلاء موجود در نظام تعلیم و تربیت برطرف شود.

وزیر آموزش پرورش ادامه داد: باید سازوکار درستی برای استفاده مناسب از این سامانه برای دانشگاه و سازمان مرکزی دانشگاه فرهنگیان و همچنین در پردیس دانشگاه فرهنگیان که متولی این کار هستند تعریف شود و دائم وضعیت این سامانه را رصد کنند تا بتوانند اقداماتی که باید در این حوزه رقم بخورد را دنبال کنند. وی تأکید کرد: در همین راستا، تشکیل یک دبیرخانه

به گزارش روابط عمومی مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، از درگاه ویژه تعلیم و تربیت در نظام ایده‌ها و نیازها در هفته پژوهش و فناوری با حضور دکتر علیرضا کاظمی وزیر آموزش و پرورش، دکتر رجبعلی برزویی رئیس دانشگاه فرهنگیان و دکتر سید احمد فاضل‌زاده رئیس مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) و دکتر علی ناییب معاون فناوری و نوآوری مؤسسه ISC در تاریخ ۲۵ آذر ۱۴۰۳ در محل وزارت آموزش و پرورش رونمایی شد.

وزیر آموزش و پرورش ضمن تشکر صمیمانه از حضور دکتر فاضل‌زاده و همچنین از کارهای نوآورانه‌ای که در حوزه توسعه فعالیت‌های پژوهشی در سطح کشور انجام شده، قدردانی کرد و درگاه ویژه تعلیم و تربیت در نظام ایده‌ها و

در ادامه دکتر فاضلزاده رئیس مؤسسه ISC ضمن تشکر از مقام عالی وزارت و میهمانان حاضر در جلسه، گفت: مقام معظم رهبری همواره تأکید دارند که پیشرفت، امنیت، سلامت، علم و تحقق همه ارزش‌های انسانی و اسلامی در کشور در گرو وجود نیروی انسانی مناسب است که این کار عظیم بر عهده آموزش و پرورش است. عبور از گردنه‌های دشوار پیشرفت همه جانبه کشور بدون کمک و ایفای نقش آموزش و پرورش غیرممکن است.

وی افزود: تعلیم و تربیت نه تنها یکی از ارکان اساسی پیشرفت و توسعه هر کشور است، بلکه قلب تپنده جامعه‌ای پویا و بالنده به شمار می‌آید.

وی خاطرنشان کرد: درگاه تعلیم و تربیت در نظام ایده‌ها و نیازها، به عنوان یک ابزار هوشمند و کارآمد، طراحی شده تا با جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها، تصویر دقیقی از نیازهای آموزشی و تربیتی کشور فراهم آورد. از طریق این سامانه، قادر خواهیم بود تا مشکلات موجود را به صورت دقیق شناسایی و برنامه‌های آموزشی متناسب با نیازهای واقعی جامعه را طراحی و اجرا کنیم.

در دبیرخانه مرکزی سازمان مرکزی دانشگاه فرهنگیان و یک دبیرخانه در سطح هر پردیس در سطح استان‌ها بسیار ضروری است.

کاظمی گفت: اما نکته فوق العاده مهم این است که این موضوع را باید به اطلاع معلمان و مدیران آموزش و پرورش کشور برسانیم تا آنها نیز از این سامانه مطلع باشند. همچنین اطلاع رسانی از طریق شبکه‌های اجتماعی به منظور آگاهی بخشی هر چه بیشتر این سامانه لازم است.

دکتر برزویی رئیس دانشگاه فرهنگیان گفت: چند سال پیش نظام ایده‌ها و نیازها در آموزش عالی کشور در جهت هدفمندسازی ایده‌ها و نیازهای کشور در مؤسسه ISC ایجاد شده است. از حدود یک سال پیش در حال پیگیری ایجاد یک درگاه ویژه برای نظام تعلیم و تربیت بودیم که پس از طی فرایندهای لازم و همکاری سریع دکتر فاضلزاده این مهم بالاخره به نتیجه رسید.

وی ادامه داد: یقیناً این درگاه کمک خواهد کرد تا مسائل و ایده‌های نظام تعلیم و تربیت با تشکیل کارگروه‌های متعدد هدفمندتر در اختیار محققین قرار بگیرد.

پوشیده نیست، بدین معنی که زیرساخت پیشرفت و امنیت و علم و فناوری از وزارت آموزش و پرورش و از مدرسه‌ها شروع می‌شود.

فاضل‌زاده گفت: یکی از اهداف نظام ایده‌ها و نیازها در راستای حل مسائل کشور است که در حوزه تحقیقات به آن توجه می‌شود.

در شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، سکوی نظام ایده‌ها و نیازها که به اختصار «نان» گفته می‌شود به عنوان پنجره واحد نظام ملی علوم، تحقیقات و فناوری کشور تعیین شد که متولی آن مؤسسه ISC می‌باشد و شایان ذکر است تا کنون بیش از ۲۳ هزار نیاز و ایده در این سامانه ثبت شده است.

در انتهای این دیدار نیز دکتر فاضل‌زاده رئیس مؤسسه ISC لوح یادبود ISC را به دکتر علیرضا کاظمی وزیر آموزش و پرورش تقدیم کرد.

وی در ادامه به ویژگی‌های این درگاه اشاره کرد و گفت: تحلیل دقیق نیازها، اطلاع‌رسانی هوشمند، تسهیل تصمیم‌گیری و پیش‌بینی چالش‌ها از مهمترین ویژگی‌های این درگاه است.

فاضل‌زاده خاطرنشان کرد: با کمک این سامانه، می‌توانیم گام‌های مؤثری در راستای ارتقای کیفیت تعلیم و تربیت کشور برداریم و به تحقق آرمان‌های بزرگ ملی نزدیکتر شویم تا در مسیر توسعه پایدار و ارتقاء آموزش و پرورش، موفق‌تر از گذشته عمل کنیم.

وی در ادامه به بیان فعالیت‌ها و خدمات مؤسسه ISC و همچنین سکوهای علمی، فناوری و نوآوری نظام ایده‌ها و نیازها (نان)، درگاه آشنایی با نخبگان و آینده‌سازان (دانا) و سامانه رصد افتخارات محققان و دانشمندان (سرآمدان) پرداخت.

وی افزود: مسلماً اهمیت آموزش و پرورش بر کسی

بازدید و جلسه مشترک رئیس موسسه ISC

با رئیس بنیاد ملی علم ایران

موسسه ISC به نقش و جایگاه موسسه ISC پرداخته و زمینه‌های همکاری مشترک را توصیف کرد.

وی با اشاره به اینکه طرح‌های خاتمه یافته بنیاد در درگاه insf.org اطلاع‌رسانی می‌گردد، امکان این مهم که این گزارش‌ها شناسه یکتای DOR از موسسه ISC دریافت نمایند وجود دارد.

وی در ادامه گفت: «نیازهای تحقیقاتی مصوب بنیاد می‌تواند در نظام ایده‌ها و نیازها نمایه شوند».

رئیس موسسه ISC در ادامه این جلسه، ضمن توضیح درباره سکوی سرآمدان گفت: «مقرر گردید که سرآمدان علمی منتخب بنیاد توسط این سکو نیز معرفی گردند.» شایان ذکر است، در پایان این نشست راه‌های همکاری دوجانبه در خصوص معرفی و حمایت از طرح‌های مرتبط با فناوری‌های نوظهور مورد تأیید طرفین قرار گرفت.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، جلسه مشترک موسسه ISC و بنیاد ملی علم ایران با هدف بررسی راه‌های مشترک همکاری دو طرف و با حضور روسای این دو سازمان در تاریخ ۲۴ آذرماه ۱۴۰۳ و در محل بنیاد ملی علم ایران برگزار شد. در ابتدای این نشست دکتر سلطانی رئیس بنیاد ملی علم ایران به معرفی و بیان تاریخچه تاسیس بنیاد پرداخت. وی گفت: بنیاد ملی علم ایران مطابق با مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۸۲ تاسیس شده است و نقش مهمی در حمایت از پژوهش‌های برنامه محور بر عهده دارد. وی در خصوص برنامه‌های بنیاد ملی علم ایران گفت: اعطای کرسی پژوهش به محققین برجسته از دیگر برنامه‌های بنیاد می‌باشد.

وی ادامه داد: «همچنین قریب به ۱۵۰ محقق و اعضای هیات علمی، اعضای فعال کارگروه‌های بنیاد می‌باشند که طرح‌های پیشنهادی را بررسی و تصویب می‌کنند.» در ادامه این جلسه، دکتر سید احمد فاضل زاده رئیس

بازدید رئیس مؤسسه ISC از صدا و سیما استان فارس

به جریان‌سازی مؤسسه ISC نیز اشاره داشت و بر لزوم وجود یک تقویم از پیش برنامه‌ریزی شده جهت حضور مؤسسه ISC به عنوان مرجع رصد نقشه علمی کشور در برنامه‌های مختلف سازمان صدا و سیما تاکید کرد.

رئیس سازمان صدا و سیما در ادامه گفت: بالغ بر سی درصد از برنامه‌های صدا و سیما بر مبنای برنامه‌های علمی پایه‌ریزی خواهند شد. بر این اساس سازمان صدا و سیما تولید محتوا را بر عهده خواهد داشت و مؤسسه ISC در مسیر احیا هویت علمی شهر شیراز گام بر خواهد داشت.

وی در پایان اظهارات خود گفت: سرعت اجرایی‌سازی توافقات می‌تواند بالاتر برود چرا که با وجود سامانه‌های متفاوت مؤسسه ISC و وجود آمارهای متفاوت از دانشمندان برتر کشور می‌توان چهره علمی متفاوتی را از شهر شیراز نشان داد.

دکتر سید احمد فاضل زاده، رئیس مؤسسه ISC با تاکید بر وجهه امید آفرینی معرفی چهره‌های علمی کشور توسط مؤسسه ISC، با ارائه پیشنهادهای صحبت‌های خود را اینگونه ادامه داد: درگاه تخصصی صدا و سیما می‌تواند در حوزه‌های مختلف اهمیت رسانه را بیش از پیش نشان دهد. وی تشکیل کارگروه تخصصی بین مؤسسه ISC و سازمان صدا و سیما را جهت بررسی و ارائه پیشنهادهای کاربردی، یکی از راهکارهای موثر در پیشرفت این درگاه تخصصی اظهار داشت.

وی در پایان صحبت‌های خود اظهار داشت: وجود سکوه‌های علم و فناوری مؤسسه ISC می‌تواند برطرف کننده بسیاری از دغدغه‌های آموزش عالی کشور و جامعه باشد. در پایان این دیدار دکتر سید احمد فاضل زاده لوح یادبود مؤسسه ISC را به رئیس سازمان صدا و سیما استان فارس اهدا کرد.

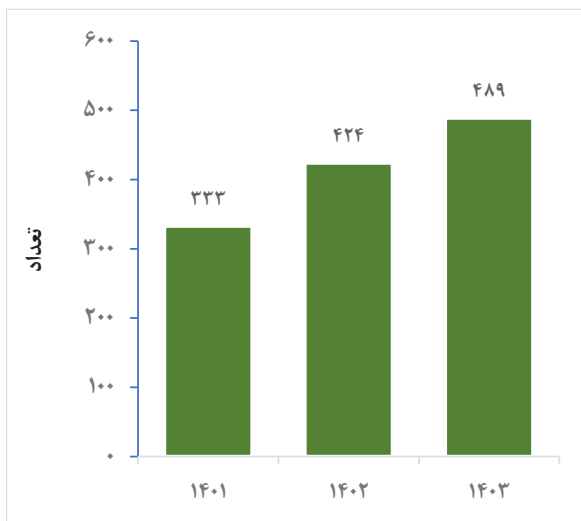

به گزارش روابط عمومی مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، دکتر سید احمد فاضل زاده رئیس مؤسسه ISC و هیات همراه از صدا و سیما استان فارس در تاریخ ۷ آذرماه ۱۴۰۳ بازدید به عمل آوردند. در این نشست که پیرو جلسات قبلی در خصوص تهیه سند راهبردی هم‌افزایی سازمان صدا و سیما و مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) فی‌مابین انجام پذیرفت، رئیس مؤسسه ISC دکتر سید احمد فاضل زاده به همراه معاونین این مؤسسه و مدیر کل صدا و سیما فارس دکتر امیر رئوف و معاونین این سازمان حضور داشتند. رئیس صدا و سیما فارس ضمن خوش آمدگویی به میهمانان حاضر در جلسه، تمرکز این جلسه را معطوف به نهایی‌سازی سند راهبردی هم‌افزایی سازمان صدا و سیما و مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) دانست و از دیدار دکتر پیمان جبلی، رئیس سازمان صدا و سیما از مؤسسه ISC در روز پنجشنبه ۸ آذر ۱۴۰۳ خبر داد. رئیس مؤسسه ISC نیز ضمن قدردانی از تلاش‌های صورت گرفته جهت تهیه سند همکاری مؤسسه ISC و صدا و سیما استان فارس اظهار داشت: در این سند ان‌شاءالله بازتاب سخنان رهبر معظم انقلاب در خصوص لزوم پرداختن به این مهم که «بایستی از طریق این‌گونه فعالیت‌ها مشکلی از مشکلات کشور را حل کنیم» و طرح این موضوع از سمت ایشان که «خیزش علمی» بایستی سرلوحه امور مراجع علمی باشد، بر آمادگی مؤسسه ISC برای همکاری گسترده‌تر و نزدیک‌تر با سازمان صدا و سیما تاکید کرد.

در این جلسه، دکتر امیر رئوف در خصوص اهمیت سند راهبردی هم‌افزایی سازمان صدا و سیما و مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) اظهار داشت: در بخش‌های مختلف برنامه‌های صدا و سیما که بالغ بر ۱۶۰ کانال تلویزیونی و رادیویی می‌شود، بایستی مرجعیت علمی شهر شیراز به عنوان دارالعلم کشور بازشناخته شود که یکی از راه‌های برجسته سازی آن، مؤسسه ISC می‌باشد. وی نسبت

افزایش ۱۵ درصدی پژوهشگران پراستناد

علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری در پایگاه ISC

نمودار ۱. تعداد پژوهشگران پراستناد علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری به تفکیک سال

رئیس مؤسسه ISC گفت: به لحاظ سهم پژوهشگران هر حوزه از مجموعه پژوهشگران پراستناد، پژوهشگران حوزه موضوعی «کسب و کار، مدیریت و حسابداری» با ۱۲/۶۸ درصد در رتبه اول قرار دارند و حوزه موضوعی «علوم اجتماعی» با ۱۲/۲۷ درصد رتبه دوم و حوزه موضوعی «سایر» با ۹/۴۱ درصد در رتبه سوم قرار دارند. مابقی پژوهشگران مربوط به ۱۳ حوزه موضوعی علوم تربیتی، روان شناسی، الهیات و معارف اسلامی، جامعه شناسی و علوم سیاسی، علوم جغرافیایی، علوم اقتصادی، زبان و زبانشناسی، حقوق، زبان و ادبیات، علوم تاریخی، فلسفه، هنر و معماری و علم اطلاعات و دانش شناسی می باشند.

جدول ۱ و نمودار ۲ این آمار را برای تمامی رشته‌ها نشان می دهد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، دکتر سید احمد فاضل زاده رئیس مؤسسه ISC گفت: ۴۸۹ پژوهشگر پراستناد علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری در سال ۱۴۰۳ در پایگاه ISC شناسایی شده اند.

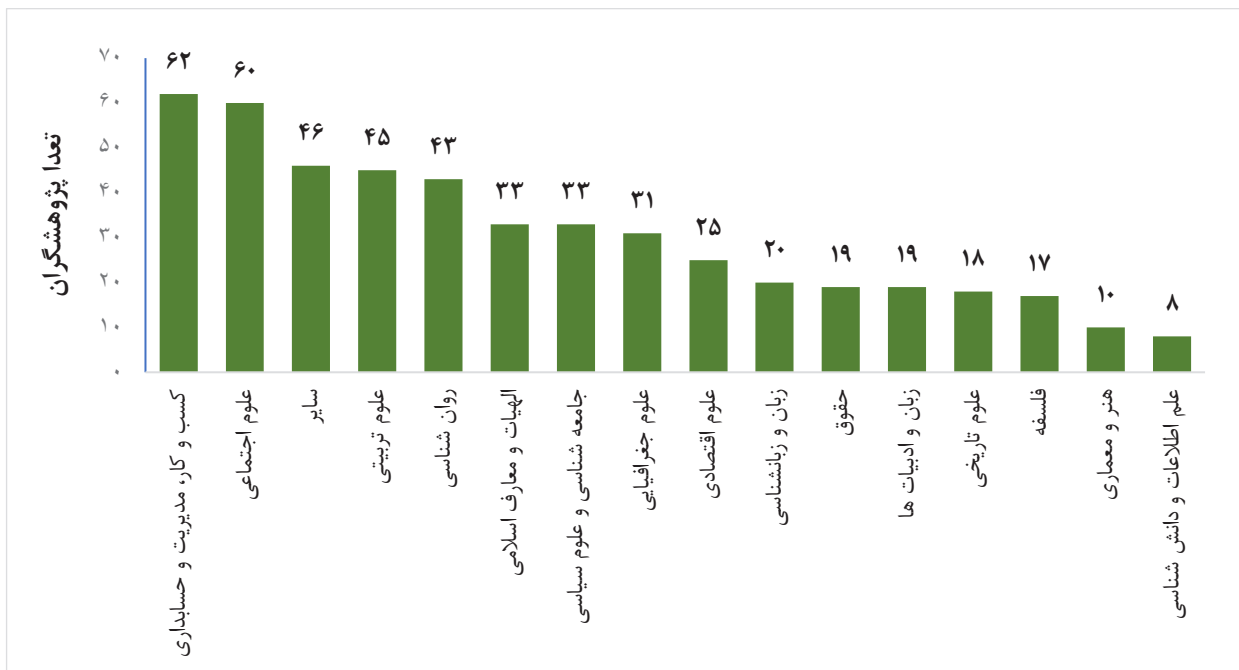
رئیس مؤسسه ISC ادامه داد: مقام معظم رهبری همواره بر اهمیت حوزه علوم انسانی و لزوم تحول در این حوزه تاکید دارند و معتقدند علوم انسانی جهت دهنده و فکرساز است و مسیر و مقصد حرکت جامعه را تعیین می کند. مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، به عنوان یک مؤسسه معتبر بین المللی وظیفه رصد و پایش علم و فناوری ایران، منطقه و کشورهای اسلامی را بر عهده دارد، از اینرو مؤسسه ISC، از سال ۱۴۰۱ با اتکاء به منابع اطلاعاتی و پایگاه‌های داده خود اقدام به شناسایی پژوهشگران پراستناد در حوزه‌های علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری می نماید.

فاضل زاده اظهار داشت: پژوهشگران پراستناد در بازه زمانی ۱۰ ساله (۱۴۰۱-۱۳۹۲) معرفی شده اند. پژوهشگران در هر حوزه بر حسب تعداد استنادهایی که دریافت کرده اند مرتب سازی شده و سپس پژوهشگران پراستناد بر اساس حدود آستانه استنادی به عنوان پژوهشگران پراستناد علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری در نظر گرفته می شوند. معیار انتخاب پژوهشگران در این فهرست، تعداد استنادهای صورت گرفته به تولیدات علمی آنها است.

وی افزود: در مجموع ۴۸۹ پژوهشگر در ۱۶ حوزه موضوعی خرد در گستره علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری دسته بندی شده اند. تعداد ۴۱۳ نفر پژوهشگران پراستناد در گستره علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری در یک حوزه موضوعی و مابقی پژوهشگران در چندین حوزه موضوعی امتیاز لازم را کسب کرده اند (نمودار ۱).

جدول ۱. تعداد و سهم پژوهشگران پراستناد علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری به تفکیک حوزه‌های موضوعی

حوزه‌های موضوعی	حد آستانه	تعداد پژوهشگران	سهم حوزه‌های موضوعی از پژوهشگران (درصد)
کسب و کار، مدیریت و حسابداری	۲۲۳	۶۲	۱۲/۶۸
علوم اجتماعی	۱۴۷	۶۰	۱۲/۲۷
سایر	۶۳	۴۶	۹/۴۱
علوم تربیتی	۱۳۰	۴۵	۹/۲۰
روان شناسی	۲۳۰	۴۳	۸/۷۹
الهیات و معارف اسلامی	۴۷	۳۳	۶/۷۵
جامعه‌شناسی و علوم سیاسی	۱۰۵	۳۳	۶/۷۵
علوم جغرافیایی	۲۸۰	۳۱	۶/۳۴
علوم اقتصادی	۱۸۴	۲۵	۵/۱۱
زبان و زبانشناسی	۹۱	۲۰	۴/۰۹
حقوق	۸۵	۱۹	۳/۸۹
زبان و ادبیات	۶۵	۱۹	۳/۸۹
علوم تاریخی	۴۷	۱۸	۳/۶۸
فلسفه	۳۵	۱۷	۳/۴۷
هنر و معماری	۸۶	۱۰	۲/۰۴
علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۱۰۵	۸	۱/۶۴
جمع کل	-	۴۸۹	۱۰۰

نمودار ۲. فراوانی پژوهشگران پراستناد علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری به تفکیک حوزه‌های موضوعی

آزاد اسلامی ۶/۰۵ درصد، وزارت بهداشت ۱/۹۴ درصد و سایر مؤسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری ۲/۶۶ درصد از پژوهشگران پر استناد را به خود اختصاص داده اند. در جدول ۲، این آمار به تفکیک وابستگی سازمانی کلان پژوهشگران نشان داده شده است.

سهم سازمانی از پژوهشگران پر استناد علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری

فاضل زاده خاطرنشان کرد: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بیشترین سهم را از پژوهشگران پر استناد ایرانی با ۸۹/۳۵ درصد به خود اختصاص داده است. دانشگاه

جدول ۲. توزیع فراوانی پژوهشگران پر استناد علوم انسانی، علوم اجتماعی، هنر و معماری در وابستگی های سازمانی کلان

وابستگی سازمانی	تعداد پژوهشگران	درصد
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۳۶۹	۸۹/۳۵
دانشگاه آزاد اسلامی	۲۵	۶/۰۵
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۸	۱/۹۴
سایر مؤسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری	۱۱	۲/۶۶
جمع کل	۴۱۳	۱۰۰

به ترتیب دارای بیشترین تعداد پژوهشگر هستند. برای اطلاع از سایر گزارش های منتشر شده توسط ISC به آدرس <https://isc.ac/fa/page/257> مراجعه کنید.

در بین دانشگاه ها، دانشگاه تهران (۵۵ نفر)، دانشگاه تربیت مدرس (۳۵ نفر)، دانشگاه علامه طباطبایی (۳۴ نفر)، دانشگاه اصفهان (۲۳ نفر) و دانشگاه فردوسی مشهد (۲۱ نفر)

حضور ۸۷ دانشگاه از جمهوری اسلامی ایران در رتبه بندی

دانشگاه های کشورهای گروه D8-2023

بر اساس تفاهم نامه ای که میان سازمان DA و مؤسسه ISC منعقد شد، رتبه بندی دانشگاه های عضو این سازمان به مؤسسه ISC واگذار شد.

گروه D8، هشت کشور مسلمان در حال توسعه که کشورهای اندونزی، جمهوری اسلامی ایران، بنگلادش، پاکستان، ترکیه، مالزی، مصر و نیجریه در آن عضویت دارند را شامل می شود.

رئیس مؤسسه ISC گفت: تعداد دانشگاه های حاضر در رتبه بندی دانشگاه های کشورهای گروه D8، به تفکیک کشور در جدول شماره ۱ نشان داده شده است. کشورهای ترکیه، جمهوری اسلامی ایران و پاکستان و اندونزی بیشترین تعداد دانشگاه های حاضر در رتبه بندی را داشته اند.

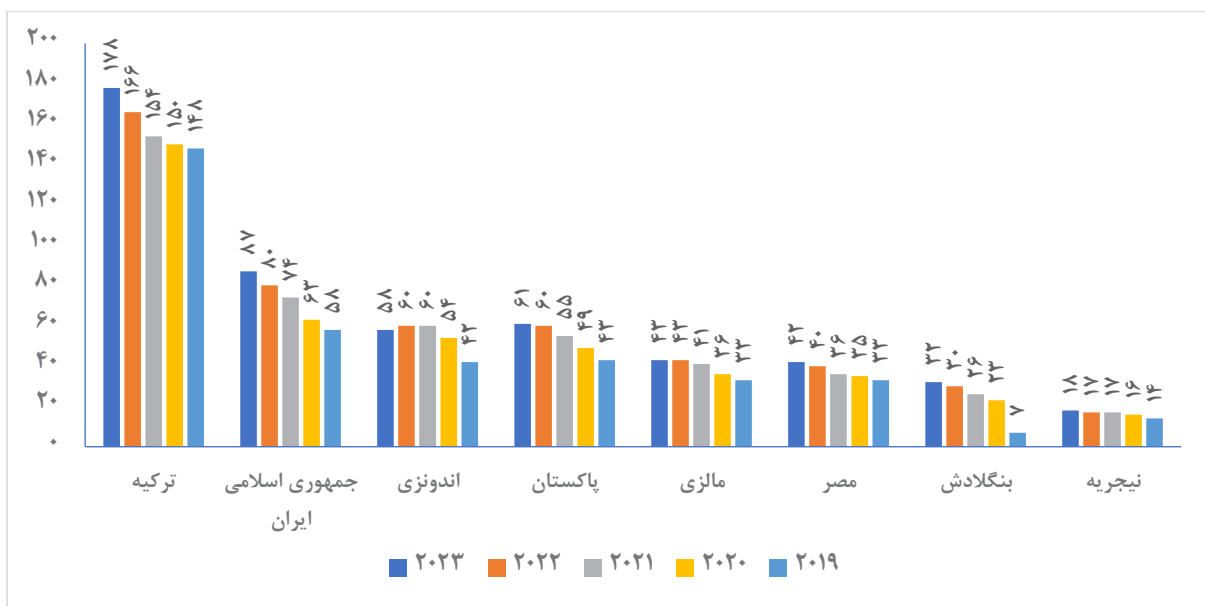
به گزارش روابط عمومی مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، دکتر سید احمد فاضل زاده رئیس مؤسسه ISC گفت: از بین ۵۱۹ دانشگاه حائز شرایط رتبه بندی، کشورهای ترکیه، جمهوری اسلامی ایران و پاکستان و اندونزی بیشترین تعداد دانشگاه های حاضر در رتبه بندی دانشگاه های کشورهای گروه D8-2023 را دارند که از بین دانشگاه های جمهوری اسلامی ایران، تعداد ۸۷ دانشگاه در این رتبه بندی حضور دارند که دانشگاه علوم پزشکی تهران رتبه نخست را به خود اختصاص داده است.

فاضل زاده اظهار داشت: مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، وظیفه رصد و پایش علم و فناوری جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورهای اسلامی را بر عهده دارد. با در نظر گرفتن حدود دو دهه تجربه مؤسسه ISC در رتبه بندی دانشگاه های جمهوری اسلامی ایران و نیز تجربه رتبه بندی دانشگاه های کشورهای اسلامی (ISC Islamic World University Rankings) و رتبه بندی دانشگاه های جهان (ISC World University Rankings) از سال ۲۰۱۸،

جدول ۱. تعداد دانشگاه های حاضر در رتبه بندی دانشگاه های کشورهای گروه D8

نام کشور	تعداد دانشگاه حاضر در رتبه بندی
ترکیه	۱۷۸
جمهوری اسلامی ایران	۸۷
پاکستان	۶۱
اندونزی	۵۸
مالزی	۴۳
مصر	۴۲
بنگلادش	۳۲
نیجریه	۱۸
جمع کل	۵۱۹

بر این اساس، رتبه بندی کشورهای گروه D8 هر ساله توسط مؤسسه ISC انجام می گیرد. در نمودار زیر تعداد دانشگاه های هر کشور در سال های مختلف نشان داده شده است:

نمودار ۱. تعداد دانشگاه های هر کشور در سال های مختلف در رتبه بندی دانشگاه های کشورهای گروه D8

نتایج رتبه بندی دانشگاه های کشورهای گروه ۲۰۲۳-D8

دانشگاه بود که در رتبه بندی ۲۰۲۳-D8 حضور یافتند. رتبه های اول تا دهم این رتبه بندی در جدول شماره ۲ قابل مشاهده است.

رئیس مؤسسه ISC در ادامه گفت: به منظور رتبه بندی دانشگاه های کشورهای گروه D8، اطلاعات پژوهشی بیش از ۱۷۰۰ سازمان از کشورهای عضو گروه D8 در پایگاه اطلاعاتی InCites در فاصله سال های ۲۰۱۹-۲۰۲۱ بررسی شد. دانشگاه هایی که بیش از ۱۵۰ مدرک را در این بازه زمانی منتشر کرده بودند جامعه هدف رتبه بندی را تشکیل دادند. تعداد دانشگاه هایی که این شرایط را داشتند ۵۱۹

جدول ۲. رتبه های اول تا دهم رتبه بندی دانشگاه های کشورهای گروه D8

رتبه	نام دانشگاه	نام کشور
۱	Cairo University	مصر
۲	Tehran University of Medical Sciences	جمهوری اسلامی ایران
۳	Universiti Malaya	مالزی
۴	COMSATS University Islamabad (CUI)	پاکستان
۵	University of Tehran	جمهوری اسلامی ایران
۶	Ain Shams University	مصر
۷	Hacettepe University	ترکیه
۸	Middle East Technical University	ترکیه
۹	Iran University of Medical Sciences	جمهوری اسلامی ایران
۱۰	Universiti Sains Malaysia	مالزی

فاضل زاده گفت: دانشگاه‌هایی که در هر یک از این کشورهای گروه D8، رتبه نخست را به دست آورده‌اند به همراه رتبه آنها در بین سایر دانشگاه‌ها، در جدول زیر نشان داده شده است. همانطور که در این جدول مشاهده می‌شود دانشگاه علوم پزشکی تهران از کشورمان رتبه نخست را در بین دانشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران از آن خود کرده است.

جدول ۳. دانشگاه های حائز رتبه اول در هر کشور

رتبه	نام دانشگاه	نام کشور
۱	Cairo University	مصر
۲	Tehran University of Medical Sciences	جمهوری اسلامی ایران
۳	Universiti Malaya	مالزی
۴	COMSATS University Islamabad (CUI)	پاکستان
۷	Hacettepe University	ترکیه
۲۷	University of Indonesia	اندونزی
۳۲	University of Ibadan	نیجریه
۶۳	University of Dhaka	بنگلادش

رتبه دانشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران

فاضل زاده گفت: بر اساس جدول شماره ۴، در رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای گروه D8، ۸۷ دانشگاه از جمهوری اسلامی ایران حضور دارند که دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، دانشگاه تهران و دانشگاه علوم پزشکی ایران با رتبه‌های ۲، ۵ و ۹ به ترتیب رتبه‌های اول تا سوم جمهوری اسلامی ایران را از آن خود کرده‌اند.

جدول ۴: رتبه دانشگاه های جمهوری اسلامی ایران در رتبه بندی D8-2023

رتبه در ایران	نام دانشگاه	رتبه D8
۴۴	دانشگاه شهید چمران اهواز	۱۵۷
۴۴	دانشگاه محقق اردبیلی	۱۵۷
۴۴	دانشگاه سمنان	۱۶۰
۴۴	دانشگاه زنجان	۱۶۰
۴۸	دانشگاه علوم پزشکی لرستان	۱۶۲
۴۹	دانشگاه علوم پزشکی زاهدان	۱۶۷
۵۰	دانشگاه رازی	۱۶۹
۵۱	دانشگاه علوم پزشکی اردبیل	۱۷۴
۵۱	دانشگاه علوم پزشکی شاهرود	۱۷۴
۵۱	دانشگاه تحصیلات تکمیلی و فناوری پیشرفته کرمان	۱۷۷
۵۱	دانشگاه ارومیه	۱۷۷
۵۵	دانشگاه شهرکرد	۱۸۲
۵۶	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۱۸۵
۵۷	دانشگاه مازندران	۱۸۸
۵۸	دانشگاه شهید مدنی آذربایجان	۲۰۹
۵۹	دانشگاه بین المللی امام خمینی	۲۱۵
۶۰	دانشگاه سیستان و بلوچستان	۲۱۸
۶۱	دانشگاه لرستان	۲۱۹
۶۱	دانشگاه صنعتی سهند	۲۱۹
۶۱	دانشگاه صنعتی شیراز	۲۱۹
۶۴	دانشگاه مراغه	۲۲۷
۶۵	دانشگاه دامغان	۲۴۰
۶۶	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان	۲۴۶
۶۶	دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی	۲۴۶
۶۸	دانشگاه شاهد	۲۴۸
۶۹	دانشگاه اراک	۲۵۱
۷۰	دانشگاه الزهرا	۲۵۳
۷۱	دانشگاه علم و فناوری مازندران	۲۶۳
۷۲	دانشگاه بیرجند	۲۶۵
۷۳	دانشگاه گلستان	۲۸۶
۷۴	دانشگاه صنعتی ارومیه	۲۹۶
۷۵	دانشگاه صنعتی کرمانشاه	۲۹۹
۷۶	دانشگاه صنعتی مالک اشتر	۳۰۲-۳۵۰
۷۶	دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی	۳۰۲-۳۵۰
۷۶	دانشگاه خلیج فارس	۳۰۲-۳۵۰
۷۶	دانشگاه صنعتی نفت	۳۰۲-۳۵۰
۷۶	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری	۳۰۲-۳۵۰
۷۶	دانشگاه بناب	۳۰۲-۳۵۰
۷۶	دانشگاه هرمزگان	۳۰۲-۳۵۰
۷۶	دانشگاه قم	۳۰۲-۳۵۰
۷۶	دانشگاه ولی عصر رفسنجان	۳۰۲-۳۵۰
۸۵	دانشگاه علامه طباطبایی	۳۵۱-۴۰۰
۸۵	دانشگاه تخصصی فناوری های نوین آمل	۳۵۱-۴۰۰
۸۵	دانشگاه ایلام	۳۵۱-۴۰۰

رتبه در ایران	نام دانشگاه	رتبه D8
۱	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲
۲	دانشگاه تهران	۵
۳	دانشگاه علوم پزشکی ایران	۹
۴	دانشگاه تربیت مدرس	۱۴
۵	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۱۶
۶	دانشگاه صنعتی شریف	۱۷
۷	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۲۳
۸	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۲۶
۹	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۳۲
۱۰	دانشگاه صنعتی اصفهان	۳۵
۱۱	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۳۶
۱۲	دانشگاه شهید بهشتی	۴۰
۱۳	دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه	۴۳
۱۴	دانشگاه شیراز	۴۵
۱۵	دانشگاه فردوسی مشهد	۴۸
۱۶	دانشگاه علم و صنعت ایران	۴۹
۱۷	دانشگاه تبریز	۵۳
۱۸	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۵۹
۱۹	دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز	۶۶
۲۰	دانشگاه علوم پزشکی مازندران	۷۹
۲۱	دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۸۷
۲۲	دانشگاه علوم پزشکی بابل	۹۱
۲۳	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	۹۳
۲۴	دانشگاه علوم پزشکی همدان	۹۵
۲۵	دانشگاه علوم پزشکی گلستان	۹۸
۲۶	دانشگاه علوم پزشکی کردستان	۱۰۱
۲۷	دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله	۱۰۳
۲۸	دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان	۱۰۴
۲۹	دانشگاه علوم پزشکی قزوین	۱۰۸
۲۹	دانشگاه اصفهان	۱۰۸
۳۱	دانشگاه صنعتی شاهرود	۱۱۳
۳۲	دانشگاه شهید باهنر کرمان	۱۱۷
۳۳	دانشگاه علوم پزشکی گیلان	۱۲۰
۳۴	دانشگاه گیلان	۱۲۲
۳۵	دانشگاه علوم پزشکی ارومیه	۱۳۴
۳۶	دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد	۱۳۸
۳۷	دانشگاه بوعلی سینا	۱۳۹
۳۷	دانشگاه یزد	۱۳۹
۳۹	دانشگاه کاشان	۱۴۳
۴۰	دانشگاه خوارزمی	۱۵۰
۴۰	دانشگاه یاسوج	۱۵۰
۴۲	دانشگاه کردستان	۱۵۳
۴۳	دانشگاه علوم پزشکی سمنان	۱۵۴

روش شناسی رتبه بندی ۲۰۲۳-D8

اطلاعات این رتبه بندی از پایگاه های اطلاعاتی USPTO، WoS، Incites، وب سایت دانشگاه ها و سایر سایت های مرتبط گردآوری شده است. جدول زیر شاخص های رتبه بندی دانشگاه های کشورهای گروه D8 را به همراه وزن هر معیار نشان می دهد.

رئیس مؤسسه ISC در ادامه گفت: مؤسسه ISC به منظور رتبه بندی دانشگاه های کشورهای گروه D8 در معیارهای خود، مهم ترین مأموریت دانشگاه ها یعنی پژوهش، نوآوری، آموزش و فعالیت های بین المللی را در نظر می گیرد و بر این اساس، دانشگاه های کشورهای گروه D8 را مورد سنجش و ارزیابی قرار می دهد.

معیارها و شاخص های رتبه بندی D8					
وزن	معیار	شاخص			وزن
۶۰	پژوهش	A1	کمیت	حجم پژوهش	۲۵
		A2	کیفیت	تعداد استناد به مقالات	۱۵
		A3	کیفیت	تأثیر استنادی نرمال شده	۱
		A4	کیفیت	تأثیر استنادی نسبت به کل جهان	۴
		A5	کیفیت	تعداد مقالات نشریات برتر	۱۵
۱۰	آموزش	B1		نسبت دانشجو به عضو هیات علمی	۸
		B2		تعداد اعضای هیات علمی پر استناد	۲
۱۵	فعالیت بین المللی	C1		تعداد همکاری دانشگاه در انتشار مقالات بین المللی	۱۰
		C2		تعداد کشورهای همکار در انتشارات بین المللی	۴
		C3		میزان شهرت دانشگاه	۱
		C4		مقالات سلب اعتبار شده	-۵
۱۵	نوآوری	D1		تعداد پروانه های ثبت اختراع	۱۰
		D2		هم انتشاری با صنعت	۵

جایگاه کشورهای پیشرو اسلامی

در تولیدات علمی حوزه نسل پنجم صنعت

اشاره به اهمیت نسل پنجم صنعت اظهار کرد: نسل پنجم صنعت ریشه در مفهوم صنعت نسل چهارم دارد و به بررسی پیشرفت کشورها در دهه نخست قرن ۲۱ و توانایی آنها در ایجاد تأثیرات پایدار در دهه های آینده می پردازد.

وی افزود: این نسل از صنعت نه تنها بر رفع نیازهای اقتصادی تمرکز دارد، بلکه به نیازهای زیست محیطی نیز توجه ویژه ای دارد و بر تولید سبز به عنوان یک اولویت کلیدی تأکید می کند.

نایبی اعلام کرد: صنعت نسل پنجم با هدف تحقق وعده های دیجیتال سازی پیشرفته، کلان داده ها و هوش

به گزارش روابط عمومی مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، دکتر علی نایبی معاون فناوری و نوآوری مؤسسه ISC گفت: کشورهای ترکیه، جمهوری اسلامی ایران و مالزی به ترتیب با ۱۸۷۳، ۱۶۲۵ و ۱۶۱۱ مدرک، بیشترین تولیدات علمی را در فناوری های نسل پنجم صنعت داشته اند.

وی گفت: جمهوری اسلامی ایران در حوزه فناوری های پیشرفته در زمینه چاپ چهار بعدی جایگاه نخست را در میان کشورهای جهان اسلام به خود اختصاص داده است. دکتر علی نایبی معاون فناوری و نوآوری مؤسسه با

صنعت، گفت: بررسی و تحلیل جایگاه علمی این فناوری‌ها در میان کشورهای پیشرو جهانی و اسلامی در بازه زمانی ۱۰ ساله، نقش مهمی در توسعه این حوزه دارد.

وی با اشاره به وضعیت جمهوری اسلامی ایران در برخی از حوزه‌های فناوری‌های نسل پنجم افزود: با وجود پیشرفت‌های مناسب در توسعه فناوری و محصولات، به دلیل برخی محدودیت‌ها، میزان انتشار تولیدات علمی ایران در عرصه بین‌المللی محدود بوده است.

معاون فناوری و نوآوری مؤسسه ISC گفت: همانگونه که در شکل (۱) آمده است، روند رشد پژوهش‌های صورت گرفته در زمینه فناوری‌های نسل چهارم و پنجم صنعت، از سال ۲۰۱۴ تا سال ۲۰۲۳ در حال افزایش است. با توجه به نتایج به دست آمده از پایگاه وب آو ساینس، ۱۰۹۲۳۰۵ پژوهش در زمینه فناوری‌های نسل چهارم صنعت انجام شده و از ۵۳۸۲۳ پژوهش در سال ۲۰۱۴ به ۱۵۵۰۸۱ پژوهش در سال ۲۰۲۳ رسیده است. همچنین، ۱۵۹۲۴۳ پژوهش در زمینه فناوری‌های نسل پنجم صنعت انجام شده و از ۶۳۸۰ پژوهش در سال ۲۰۱۴ به ۲۵۲۷۸ پژوهش در سال ۲۰۲۳ رسیده است.

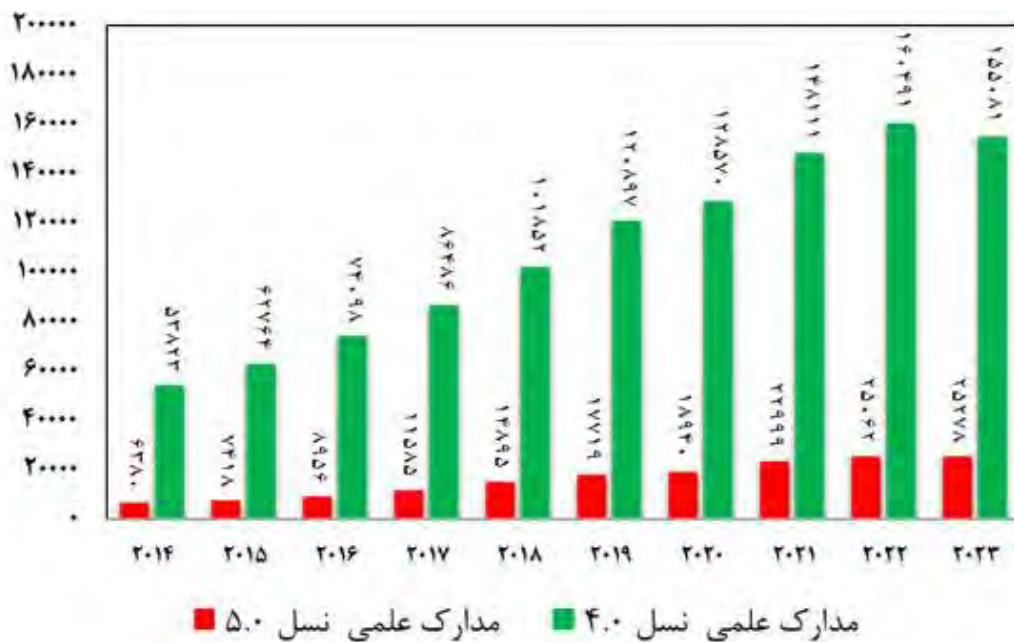
مصنوعی، به دنبال تقویت نقش این فناوری‌ها در پاسخ به نیازهای جدید و الزامات نوظهور در حوزه‌های صنعتی، اجتماعی و زیست محیطی است.

وی تأکید کرد: این رویکرد شامل استفاده گسترده از داده‌ها و هوش مصنوعی برای افزایش انعطاف‌پذیری تولید و ایجاد زنجیره‌های ارزش قدرتمندتر در دوران تحول دیجیتال خواهد بود.

نایبی در ادامه به فناوری‌های کلیدی در این حوزه اشاره کرد و گفت: در نسل پنجم صنعت از فناوری‌هایی همچون چاپ چهار بعدی، ربات‌های همکار (کوبوت‌ها)، واقعیت افزوده و مجازی، محاسبات شناختی، دوقلوی دیجیتال و تولید افزودنی بهره گرفته می‌شود.

به گفته وی، این فناوری‌ها فرایندهای تولیدی را به گونه‌ای طراحی می‌کنند که انسان نقش محوری در آن‌ها داشته باشد و توانایی تنظیم و بهینه‌سازی این فرایندها را بر اساس نیازهای خود داشته باشد.

این تحول، بستری برای پیشرفت صنایع مختلف و افزایش خلاقیت و کارآمدی در تولید ایجاد خواهد کرد. نایبی با تأکید بر اهمیت فناوری‌های نسل پنجم

شکل ۱- تعداد پژوهش‌های انتشار یافته در حوزه نسل چهارم و پنجم صنعت براساس پایگاه وب آو ساینس ۲۰۱۴-۲۰۲۳

وی ادامه داد: همان گونه که در جدول (۱) قابل مشاهده است کشورهای ترکیه، جمهوری اسلامی ایران و مالزی به ترتیب با ۱۸۷۳، ۱۶۲۵ و ۱۶۱۱ مدرک، بیشترین تولیدات علمی را در فناوری‌های نسل پنجم صنعت داشته‌اند.

جدول ۱- کشورهای پیشرو اسلامی در تولیدات علمی حوزه نسل پنجم صنعت

رتبه (۲۰۲۳-۲۰۱۴)	کشورهای پیشرو اسلامی	تعداد مدارک	درصد مشارکت
۱	ترکیه	۱۸۷۳	۱/۱۷۶
۲	جمهوری اسلامی ایران	۱۶۲۵	۱/۰۲
۳	مالزی	۱۶۱۱	۱/۰۱
۴	عربستان سعودی	۱۵۸۲	۰/۹۹
۵	مصر	۹۶۶	۰/۶۰
۶	پاکستان	۹۲۲	۰/۵۷
۷	اندونزی	۸۹۳	۰/۵۶
۸	امارات متحده عربی	۶۵۶	۰/۴۱
۹	نیجریه	۲۸۹	۰/۱۸
۱۰	عراق	۲۵۳	۰/۱۶

جدول شماره ۲، رتبه و تعداد تولیدات علمی کشورهای پیشرو جهانی در فناوری‌های نسل پنجم صنعت را نشان می‌دهد.

جدول ۲. جایگاه تولیدات علمی فناوری‌های نسل پنجم صنعت کشورهای پیشرو جهان در بازه زمانی ۲۰۲۳-۲۰۱۴

تعداد مدارک علمی فناوری‌های نسل پنجم صنعت							رتبه
تولید افزودنی	دوقلوی دیجیتال	محاسبات شناختی	واقعیت مجازی (VR)	واقعیت افزوده (AR)	ربات همکار یا کوبوت (COBOT)	چاپ چهار بعدی (4D Printing)	۲۰۱۴-۲۰۲۳
آمریکا (۱۲۶۸۶)	چین (۷۲۷)	آمریکا (۲۷۷)	آمریکا (۱۱۳۴۸)	آمریکا (۵۴۵۶)	ایتالیا (۲۴۳)	چین (۵۱۶)	۱
چین (۸۷۰۹)	آلمان (۶۷۵)	چین (۲۴۹)	چین (۷۲۴۵)	چین (۳۴۹۲)	آمریکا (۲۰۹)	آمریکا (۳۳۲)	۲
آلمان (۴۶۹۰)	آمریکا (۶۴۰)	هند (۱۱۳)	آلمان (۴۱۷۰)	آلمان (۲۴۳۲)	آلمان (۱۷۰)	انگلستان (۱۴۱)	۳
انگلستان (۳۲۹۶)	انگلستان (۴۰۰)	کانادا (۸۶)	انگلستان (۳۷۳۵)	انگلستان (۱۵۹۰)	چین (۱۶۹)	هند (۱۲۸)	۴
ایتالیا (۳۰۱۲)	ایتالیا (۳۵۹)	ایتالیا (۶۹)	ایتالیا (۲۹۰۸)	ایتالیا (۱۵۵۸)	فرانسه (۱۰۷)	استرالیا (۹۸)	۵
هند (۲۸۸۲)	فرانسه (۲۲۱)	انگلستان (۵۹)	کانادا (۲۴۵۹)	کره جنوبی (۱۴۴۹)	انگلستان (۸۱)	سنگاپور (۹۷)	۶
فرانسه (۱۸۴۸)	اسپانیا (۲۰۲)	ژاپن (۳۸)	اسپانیا (۲۳۸۵)	ژاپن (۱۴۳۴)	اسپانیا (۷۵)	فرانسه (۸۲)	۷
استرالیا (۱۷۷۶)	سوئد (۱۸۸)	عربستان سعودی (۳۶)	کره جنوبی (۲۲۵۰)	اسپانیا (۱۴۱۸)	پرتغال (۶۵)	آلمان (۸۰)	۸
کانادا (۱۶۷۵)	روسیه (۱۷۷)	آلمان (۳۳)	استرالیا (۲۱۹۳)	استرالیا (۱۰۱۸)	سوئد (۶۳)	ایتالیا (۷۷)	۹
اسپانیا (۱۴۷۶)	کانادا (۱۵۱)	اسپانیا (۳۲)	ژاپن (۲۰۸۴)	فرانسه (۹۲۱)	کره جنوبی (۵۴)	کره جنوبی (۷۷)	۱۰
سنگاپور (۱۴۱۵)	هلند (۱۴۶)	استرالیا (۳۱)	فرانسه (۲۰۲۵)	کانادا (۹۰۶)	کانادا (۵۲)	جمهوری اسلامی ایران (۶۵)	۱۱

- رتبه ۳۷ جهانی در حوزه واقعیت مجازی
- رتبه ۳۸ جهانی در فناوری دوقلوی دیجیتال
- رتبه ۴۲ جهانی در فناوری واقعیت افزوده
- رتبه ۶۰ جهانی در حوزه فناوری ربات همکار

این رتبه‌ها نشان‌دهنده پیشرفت مستمر ایران در حوزه‌های فناوریانه و جایگاه رو به رشد کشور در سطح بین‌المللی است.

جدول شماره ۳، رتبه و تعداد تولیدات علمی کشورهای جدول پیشرو اسلامی در فناوری‌های نسل پنجم صنعت را نشان می‌دهد.

وی ادامه داد: بر اساس گزارش‌های جدید، جمهوری اسلامی ایران موفق شده است در حوزه فناوری‌های پیشرفته دستاوردهای چشمگیری را به ثبت برساند. یکی از نکات قابل توجه، رتبه جهانی ایران در چاپ چهار بعدی است. ایران در این فناوری با کسب رتبه یازدهم جهانی، جایگاه نخست را در میان کشورهای جهان اسلام به خود اختصاص داده و عملکرد بهتری نسبت به دیگر کشورهای اسلامی داشته است. در سایر فناوری‌های نوین نیز ایران توانسته به رتبه‌های قابل توجهی دست یابد:

- رتبه ۲۳ جهانی در فناوری‌های تولید افزودنی
- رتبه ۲۹ جهانی در محاسبات شناختی

جدول ۳. جایگاه تولیدات علمی فناوری‌های نسل پنجم صنعت کشورهای پیشرو اسلامی در بازه زمانی ۲۰۲۳-۲۰۱۴

تعداد مدارک علمی فناوری‌های نسل پنجم صنعت							رتبه
تولید افزودنی	دوقلوی دیجیتال	محاسبات شناختی	واقعیت مجازی (VR)	واقعیت افزوده (AR)	ربات همکار یا کوبوت (COBOT)	چاپ چهار بعدی (4D Printing)	۲۰۱۴-۲۰۲۳
<u>جمهوری اسلامی ایران</u> (۵۹۲)	امارات متحده عربی (۴۷)	عربستان سعودی (۳۶)	ترکیه (۵۱۶)	مالزی (۴۸۳)	ترکیه (۱۲)	<u>جمهوری اسلامی ایران</u> (۶۵)	۱
ترکیه (۵۶۰)	عربستان سعودی (۳۳)	پاکستان (۱۳)	مالزی (۴۸۲)	ترکیه (۳۶۸)	مالزی (۷)	مالزی (۲۰)	۲
عربستان سعودی (۴۱۲)	<u>جمهوری اسلامی ایران</u> (۲۸)	امارات متحده عربی (۱۳)	عربستان سعودی (۴۳۵)	اندونزی (۳۲۳)	امارات متحده عربی (۷)	مصر (۱۴)	۳
مالزی (۴۰۴)	ترکیه (۲۵)	<u>جمهوری اسلامی ایران</u> (۱۰)	<u>جمهوری اسلامی ایران</u> (۳۲۵)	عربستان سعودی (۲۳۷)	پاکستان (۶)	امارات متحده عربی (۱۴)	۴
امارات متحده عربی (۲۲۶)	مالزی (۲۳)	مصر (۱۰)	پاکستان (۲۸۸)	پاکستان (۱۵۳)	مصر (۴)	پاکستان (۱۳)	۵
مصر (۲۱۹)	مصر (۲۳)	ترکیه (۶)	اندونزی (۲۲۶)	امارات متحده عربی (۱۳۳)	عربستان سعودی (۳)	ترکیه (۹)	۶
پاکستان (۱۷۴)	پاکستان (۲۲)	مالزی (۶)	امارات متحده عربی (۱۹۲)	<u>جمهوری اسلامی ایران</u> (۱۲۹)	<u>جمهوری اسلامی ایران</u> (۲)	اندونزی (۹)	۷
عراق (۸۱)	قطر (۱۱)	اندونزی (۴)	مصر (۱۸۳)	مصر (۹۷)	اندونزی (۱)	نیجریه (۳)	۸
اندونزی (۸۱)	اندونزی (۸)	عراق (۳)	قطر (۹۳)	قطر (۵۳)	عراق (۱)	عراق (۲)	۹
قطر (۶۶)	نیجریه (۴)	نیجریه (۳)	نیجریه (۵۹)	عراق (۴۶)	کویت (۱)	کویت (۲)	۱۰

آمار حضور دانشگاه‌های ایرانی در رتبه‌بندی جهانی در دهه گذشته

کشورمان بدانیم. هفته پژوهش و فناوری در ایران هر سال از ۲۵ آذرماه آغاز می‌شود و در این هفته برنامه‌های مختلفی برای گرامی‌داشت پژوهش و پژوهشگران برگزار خواهد شد. براین اساس گفت‌وگوی خبرنگار گروه دانشگاه خبرگزاری فارس با رئیس موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) را در زیر می‌خوانید:

فارس: آقای دکتر به نظر شما که مسؤولیت پایگاه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام را برعهده دارید، جایگاه علمی و وضعیت پژوهش کشور در حال حاضر به چه صورت است؟

فاضل‌زاده: در سال ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ ایران بر اساس آمار برگرفته از دو پایگاه WoS و Scopus به رتبه ۱۷ جهان دست یافته و توانسته است با تثبیت سهم دو درصدی خود از آثار پژوهشی جهانی نقش خود در آفرینش آثار علمی جهانی را به خوبی ایفا کند. مطابق اهداف کمی ماده ۹۳ برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت کشور (۱۴۰۳-۱۴۰۷) کسب رتبه جهانی ۱۴ در پایان برنامه از نظر کمیت تولید علم به استناد پایگاه‌های معتبر بین‌المللی هدف‌گذاری شده است. با توجه به روندهای فعلی و تلاش سایر کشورهای پیشرو جهان به ویژه سرمایه‌گذاری‌های بالای تعدادی از کشورهای اسلامی در منطقه و شرایط موجود امکان دسترسی به رتبه ۱۴ بسیار سخت خواهد بود. لذا بایستی برای حفظ و ارتقا جایگاه علمی و فناوری کشور با سیاستگذاری و پشتیبانی مناسب از فعالان حوزه علم و فناوری اقدامات اساسی صورت پذیرد.

رئیس موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) با تشریح جایگاه پژوهشی کشور و چالش‌های موجود برای پیشرفت پژوهش، آمار حضور دانشگاه‌های ایرانی در رتبه‌بندی جهانی در دهه گذشته را ارائه کرد.

به گزارش خبرنگار گروه دانشگاه خبرگزاری فارس، اگر می‌خواهید از تازه‌ترین آمار وضعیت علمی، پژوهشی و فناوری کشور خودمان و کشورهای دیگر باخبر شوید کافی است سری به سایت موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) بزنید، این مؤسسه با هدف رصد و پایش علم، فناوری و نوآوری و برقراری کارگاه‌های آموزشی مرتبط در سطح ملی و بین‌المللی، ایجاد سامانه جامع علم‌سنجی به منظور پایش مستمر فعالیت پژوهشگران، دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری ملی و بین‌المللی در زمینه علم، فناوری و نوآوری، ایجاد نظام‌های ارزیابی و رتبه‌بندی ملی و بین‌المللی در زیرگروه‌های همسانی از نهادهای مرتبط با علم، فناوری و نوآوری (دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری، نشریات، محققان و ...) راه‌اندازی شده و همچنین تبادل اطلاعات و تجربیات با نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی، نمایه‌سازی نشریات ملی و بین‌المللی و ارزیابی کیفی آنها را هم برعهده دارد. البته این مؤسسه وظایف دیگری را هم دارد که در فرصت‌های دیگر می‌توان به این وظایف و اهداف پرداخت اما در این مصاحبه پای صحبت‌های سید احمد فاضل‌زاده رئیس موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) نشستیم تا با توجه به اینکه در آستانه آغاز هفته پژوهش و فناوری قرار داریم، نقطه نظرات وی را درباره وضعیت پژوهشی

* چالش‌های حوزه پژوهش کشور از زاویه دید رئیس موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) فارس: به نظر شما مسأله‌ای که در حال حاضر می‌توان به عنوان چالش حوزه پژوهش کشور نام برد، چیست؟

فاضل‌زاده: پایین بودن سهم بودجه پژوهش از بودجه کشور و همچنین عدم افزایش بودجه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متناسب با تورم سالانه که موجب کاهش بودجه‌های پژوهشی و فناوری و کاهش شتاب علمی کشور نسبت به رقبای منطقه‌ای و بین‌المللی شده است، می‌تواند چالش این حوزه باشد.

همچنین کاهش حقوق اعضای هیأت علمی، تعیین سقف حقوق و مالیات پلکانی، کاهش تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی، عدم تحقق سهم بودجه تحقیق و توسعه از تولید ناخالص داخلی طبق قانون مصوب مجلس در برنامه‌های پنج ساله توسعه کشور در طی سالهای گذشته از چالش‌های کشور در حوزه پژوهش و فناوری است. علاوه بر اینها ضعف نظام‌های جذب استاد و دانشجو، مهاجرت گسترده دانش‌آموزان، دانشجویان و اعضای هیات علمی در بلندمدت به تضعیف نهاد علم و فناوری می‌انجامد؛ از این رو، سیاستگذاری برای حفظ و جذب حداکثری جوانان به ویژه نخبگان می‌بایستی در صدر اولویت‌های علمی و فناوری کشور قرار گیرد. بازنگری در روش‌های جذب دانشجویان تحصیلات تکمیلی، در پیش گرفتن روشهای نوآورانه‌ای مانند جذب دانشجوی استاد محور طبق نظام ایده‌ها و نیازها می‌تواند جذب دانشجو و فعالیت استاد را هدفمند ساخته و در راستای حل مسائل و چالشهای اساسی صنعت و جامعه جهت‌دهی کند.

فارس: راهکار حل این چالش‌ها را در چه می‌دانید؟

فاضل‌زاده: اول اینکه، بودجه آموزش عالی به ویژه سهم بودجه پژوهشی از بخش دولتی و غیر دولتی و همکاری با بخش‌های اقتصادی خصوصی ارتقا یابد. ضمن اینکه به منظور کاربردی کردن تحقیقات در دانشگاهها و موسسات پژوهشی نیاز به تعریف پروژه‌های کلان محلی و ملی در رفع حل مشکلات جامعه است، لذا برحسب مورد زیرساختهای مربوطه بایستی ایجاد و تقویت شود.

دیپلماسی علمی مولد قدرت نرم است که می‌تواند تاثیری ویژه بر وجهه ملی و شهرت کشور داشته باشد. توسعه و تقویت دیپلماسی علمی ابزاری برای توسعه قدرت نرم کشور است. دیپلماسی علمی و فناوری فرآیندی است که طی آن دولت‌ها، اهداف، مواضع و منافع خود را در عرصه بین‌المللی در حوزه‌های علمی و فناوری به نمایش می‌گذارند و می‌تواند در حل مسائل جهانی، هم‌رسانی دانش و تقویت

همکاریها یا کاهش تنش‌های بین‌المللی اثربخش باشد.

فارس: آیا به نظر شما پژوهش‌های کشور کاربردی می‌شوند؟

فاضل‌زاده: بله، با تلاش برای نهادینه کردن فرهنگ پژوهش‌محور در صنعت و جامعه. با آن که طرحهای نوآورانه‌ای مانند نظام ایده‌ها و نیازها «نان» و طرح جذب دانشجوی استادمحور در دست اجرا است و با وجود سیاستگذاری‌های متنوع، همچنان گزارش‌هایی از چالشهای اساسی برای همکاری دانشگاه و صنعت می‌رسد که نگران کننده است. نظام ایده‌ها و نیازها (نان) ابزاری کارآمد در اختیار مدیران و سیاست‌گذاران علم و فناوری کشور برای پایش، ارزیابی و کاربردی کردن تحقیقات، پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشگاهی و توسعه فناوری‌های مورد نیاز جامعه، صنایع و شرکت‌های دانش بنیان است.

* برخی پژوهش‌ها در آمار جهانی بازتاب ندارد اما در جهش تولید موثرند

فارس: این پژوهش‌ها در جهش تولید با مشارکت مردم چقدر موثر هستند؟ **فاضل‌زاده:** در سالهای اخیر، وزارت عتف علاوه بر جایگاه جهانی، بخشی از توجه خود را معطوف به سیاستگذاری و سرمایه‌گذاری برای اولویتهای پژوهشی و فناوری نیاز محور کرده و کوشیده است تا پژوهشگران را به آفرینش علم بومی برای حل چالش‌های کشور هدایت کند.

بالطبع، این بخش از تلاشهای پژوهشگران، لزوما در آمار جهانی بازتاب نمی‌یابد اما می‌تواند در جهش تولید با مشارکت مردم موثر واقع شود.

فارس: به نظر شما پژوهش و فناوری چقدر در مرجعیت علمی دیپلماسی علمی کشور موثر است؟

فاضل‌زاده: مصادیق مرجعیت علمی و فناوری همچون جایگاه علمی و فناوری در سطح جهان، پژوهشگران پراستناد، مشارکت در انجام طرح‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، میزبانی همایش‌های بین‌المللی، جذب اساتید و دانشجویان بین‌المللی، تجهیز و تقویت شبکه آزمایشگاه‌های تحقیقاتی، جذب پژوهشگران بین‌المللی، ارائه بورس‌ها و حمایت‌های مالی برای دانشجویان و محققان برجسته، نمایه شدن نشریات در پایگاه‌های بین‌المللی، همکاری‌های علمی بین‌المللی در انتشار مقالات و اثرگذاری علمی است که تمامی این موارد با پژوهش و فناوری هم‌راستا است. توسعه همکاری‌ها و سیاست‌گذاری‌های جدید در چارچوب ظرفیت‌های جدید سازمان‌های همکاری‌های بین‌المللی به ویژه حوزه بریکس و شانگهای در کنار حضور فعال در سازمان‌ها و مجامع علمی

افزایش پژوهانه محققان است تا زمینه برای رقابت پژوهشی و آموزشی برابر تامین شود. بر اساس آمارهای موجود سهم وزارت علوم از بودجه دولتی از ۲ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۰ به ۸۷۰ میلیون دلار در سال ۱۴۰۲ رسیده است که نشان می‌دهد در دهه‌های گذشته بودجه وزارت علوم و تبع آن سهم دانشگاه‌های وابسته به این وزارت روند کاهشی داشته است.

* تعداد دانشگاه‌های رتبه زیر ۵۰۰ ایرانی در رتبه‌بندی جهانی قابل توجه نیست
فارس: در حال حاضر وضعیت دانشگاه‌های کشور در میان دانشگاه‌های برتر دنیا به چه صورت است؟

فاضل‌زاده: اگر چه تعداد حضور دانشگاه‌های کشور در رتبه بندی‌های معتبر جهانی در طی یک دهه گذشته روند افزایشی دارد ولی تعداد دانشگاه‌های کشور با رتبه زیر ۵۰۰ قابل توجه نیست، در ماده ۹۳ برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت کشور (۱۴۰۷-۱۴۰۳) ذکر شده است که دانشگاه‌های با رتبه زیر ۵۰۰ در یکی از نظام‌های معتبر بین‌المللی باید به تعداد ۲۰ برسد.

بین‌المللی می‌تواند در گسترش دیپلماسی علمی و فناوری موثر و ضروری است.

فارس: با توجه به اینکه تا پایان برنامه هفتم باید ۲۰ دانشگاه کشور در میان رتبه‌های برتر دنیا قرار بگیرند، به نظر شما برای دستیابی به این هدف چه مسیری را باید طی کنیم؟

فاضل‌زاده: یکی از مواردی که قطعاً می‌تواند در عملکرد دانشگاه‌ها تاثیرگذار باشد، مساله تخصیص بودجه‌های مناسب برای دانشگاه‌هاست. هم اکنون تمام بودجه آموزش عالی، کمتر از سه درصد از بودجه کشور است، پایین بودن سهم بودجه پژوهش از بودجه کشور و همچنین عدم افزایش بودجه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متناسب با تورم سالانه موجب کاهش بودجه‌های پژوهشی در عملکرد دانشگاه‌ها در جنبه‌های مختلف آموزشی، پژوهشی و فناوری تاثیرگذار بوده و باعث عدم رشد و توسعه مناسب دانشگاه‌ها شود، رقابت با دانشگاه‌های تراز جهانی نیازمند برنامه ریزی و تامین بودجه‌های پژوهشی و فناوری برای تقویت زیرساخت‌ها و

سال	آی اس سی		شانگهای		کیواس		تایمز	
	تعداد دانشگاه‌های ایران	تعداد دانشگاه‌های زیر ۵۰۰	تعداد دانشگاه‌های ایران	تعداد دانشگاه‌های زیر ۵۰۰	تعداد دانشگاه‌های ایران	تعداد دانشگاه‌های زیر ۵۰۰	تعداد دانشگاه‌های ایران	تعداد دانشگاه‌های زیر ۵۰۰
۲۰۲۵	-	-	-	-	۹	۵	۸۱	۵
۲۰۲۴	-	-	۹	۲	۷	۴	۷۳	۴
۲۰۲۳	۶۹	۰	۱۰	۱	۶	۲	۶۵	۱۰
۲۰۲۲	۶۳	۲	۱۱	۲	۶	۲	۵۸	۴
۲۰۲۱	۵۱	۲	۱۱	۱	۶	۲	۴۷	۳
۲۰۲۰	۴۶	۰	۱۲	۱	۶	۲	۴۰	۲
۲۰۱۹	۴۳	۲	۱۳	۳	۶	۲	۲۹	۱
۲۰۱۸	۲۴	۲	۱۳	۲	۵	۱	۱۸	۱
۲۰۱۷	-	-	۸	۲	۵	۲	۱۳	۰
۲۰۱۶	-	-	۲	۲	-	عدم دسترسی	۸	۲
۲۰۱۵	-	-	۲	۲	-	عدم دسترسی	۲	۲
۲۰۱۴	-	-	۱	۱	-	عدم دسترسی	۱	۱

تحول در این بخش‌ها را دارند و در صورت برنامه ریزی و پشتیبانی مناسب رسیدن به اهداف حوزه علمی و فناوری تسریع شده در برنامه هفتم پیشرفت کشور خارج از دسترس نخواهد بود. خوشبختانه استقرار موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) به نمایندگی از کشورهای اسلامی در ایران می‌تواند فرصت‌های خوبی برای مرجعیت و دیپلماسی علمی و فناوری کشور بویژه در سطح کشور های اسلامی را فراهم و بخشی از محدودیت‌های موجود را جبران کند.

بررسی نتایج نظام‌های رتبه‌بندی جهانی نشان می‌دهد که بهترین عملکرد دانشگاه‌های کشور در نظام رتبه بندی تایمز در سال ۲۰۲۳ بوده است که تعداد دانشگاه‌های کشور به ۱۰ دانشگاه با رتبه زیر ۵۰۰ رسیده است. از این رو برای نیل به این هدف نیاز به بررسی و آسیب شناسی وضعیت فعلی دانشگاه‌ها و تحول در حکمرانی مناسب حوزه علم و فناوری کشور است.
فارس: سخن پایانی.

فاضل‌زاده: آنچه مسلم است قابلیت‌ها و ظرفیت‌های نخبگانی و زیرساختی کشور همچون گذشته قابلیت جهش و

مراسم گرامیداشت هفته پژوهش و فناوری در مؤسسه ISC برگزار شد

از زحمات تمامی اعضای هیئت علمی و یاوران علمی مؤسسه، گفت: مؤسسه ISC نویدبخش ارائه آمارها و دستاوردهای ارزشمند جمهوری اسلامی ایران است. تلاش‌های تمامی کارکنان این مؤسسه، دلگرمی و امیدواری برای ذینفعان به‌ویژه اساتید و دانشجویان فراهم می‌آورد.

وی با اشاره به فعالیت‌های مؤسسه افزود: مؤسسه ISC به طور میانگین هر هفته گزارش‌های تحلیلی و آماری مرتبط با علم و فناوری کشور را برای ذینفعان منتشر و ارسال می‌کند. جمع‌بندی، پایش و دسته‌بندی این اطلاعات وظیفه خطیری است که حاصل تلاش و همکاری گروهی کارکنان است. دقت بالای این گزارش‌ها نکته‌ای حائز اهمیت است که امیدواریم این روند همچنان با قوت و دقت ادامه یابد. رئیس مؤسسه ISC در ادامه به اهمیت سکویای علم و فناوری این مؤسسه یعنی نظام ایده‌ها و نیازها (نان)، درگاه آشنایی با نخبگان و آینده‌سازان (دانا)، سامانه سرآمدان علمی و فناوری و دیپلماسی علمی پرداخت که به عنوان یک ابتکار بدیع و نوآورانه شناخته می‌شود و نقش بسزایی در تثبیت مرجعیت علمی و فناوری این نهاد ایفا کرده است.

مراسم گرامیداشت هفته پژوهش و فناوری با هدف تجلیل از دستاوردهای علمی و تحقیقاتی محققان، پژوهشگران و یاوران علمی برتر، روز یکشنبه ۱۸ آذرماه در مؤسسه ISC برگزار شد. در این مراسم که با حضور دکتر سید احمد فاضل‌زاده رئیس مؤسسه ISC، معاونین، مدیران، اعضای هیئت علمی و یاوران علمی این مؤسسه همراه بود، از تلاش‌های یک‌ساله کارکنان تقدیر به عمل آمد. به گزارش روابط عمومی مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، دکتر فاضل‌زاده ضمن قدردانی

وی با ارائه آمار و اطلاعات، به تشریح عملکرد این دو گروه در زمینه‌های مختلف از جمله اجرای طرح‌ها، چاپ و دآوری مقالات، تألیف کتاب، کسب جوایز ملی و بین‌المللی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی پرداخت.

معاون پژوهشی مؤسسه ISC در ادامه با اشاره به دستاوردهای گروه‌های مختلف پژوهشی گفت: شناسایی و استخراج پژوهشگران پراستناد یک و دو درصد برتر، بررسی جایگاه علمی کشور پس از انقلاب اسلامی، شناسایی نشریات معتبر بین‌المللی و سطح‌بندی آنها، نشریات ایرانی نمایه شده در پایگاه‌های بین‌المللی، همایش‌های نمایه شده و همچنین پایگاه‌های مقالات نشریات و پایگاه میراث مکتوب از جمله فعالیت‌های شاخص گروه‌های پژوهشی مؤسسه می‌باشد.

در ادامه، از پژوهشگران برگزیده مؤسسه دکتر نیلوفر مظفری عضو هیئت علمی و رئیس گروه آشنایی با نخبگان و آینده سازان (دانا) و همچنین یاوران پژوهشی مؤسسه لیلا دهقانی مقدم از گروه نمایه سازی منابع فارسی، مریم جهانگیری از گروه ارزیابی و اعتبارسنجی همایش‌ها و معصومه لقمانی از گروه نرم افزار و هوش مصنوعی با اهدای لوح تقدیر، قدردانی شد.

وی تأکید کرد: همواره در جلسات مهم آموزش عالی درباره گسترش دامنه فعالیت‌های این سکوها آمارهای مختلفی ارائه می‌شود که به دلیل روند رو به رشد آن، همیشه مورد حمایت مقامات کشوری بوده است. شایان ذکر است، این تلاش‌ها در راستای توسعه زیرساخت‌های علمی مؤسسه ISC انجام شده است.

در بخش دیگری از این مراسم، دکتر سید رشید فلاح شمس، معاون پژوهشی مؤسسه ISC، ضمن تقدیر از تلاشگران این حوزه، به معرفی دستاوردها و فعالیت‌های اعضای هیئت علمی و یاوران علمی طی یک سال گذشته پرداخت.

انتخاب عضو هیأت علمی مؤسسه ISC به عنوان سرآمد پژوهش و فناوری استان فارس

حل شود و قدمی در جهت رفاه زندگی مردم برداریم باید کار علمی انجام دهیم.

نماینده عالی دولت در فارس ضمن توصیه به بخش‌های اجرایی استان برای ارائه مشکلات به دانشگاه و مراکز پژوهشی، بیان کرد: باید از ظرفیت‌های علمی مراکز استفاده شود؛ زیرا با استفاده از پژوهش ابعاد مختلف موضوع روشن می‌شود، به همین دلیل است که در مدیریت امور باید از پژوهش و پژوهشگر استفاده کرد و ارتباط دوسویه صنعت و دانشگاه برقرار شود.

دکتر امیری ادامه داد: پژوهش هزینه نیست؛ بلکه سرمایه‌گذاری است. اگر برای پژوهش اعتباری در نظر گرفته نشود و هزینه نکنیم، باید چند برابر آن را با هدر رفت منابع جبران کنیم.

در این مراسم از دکتر نیلوفر مظفری استادیار و مدیر گروه درگاه آشنایی با نخبگان و آینده‌سازان (دانا) مؤسسه استنادی و پیش‌علم و فناوری جهان اسلام (ISC) به عنوان سرآمد پژوهش و فناوری استان فارس از مؤسسه ISC تجلیل به عمل آمد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه استنادی و پیش‌علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، در «آیین تجلیل از پژوهشگران و فناوران برگزیده استان فارس» که به مناسبت هفته پژوهش و فناوری با حضور استاندار فارس و رؤسای دانشگاه‌های استان برگزار شد از پژوهشگران برتر دانشگاه‌ها، شرکت‌های دانش بنیان، مراکز علمی و دستگاه‌های اجرایی همچنین امسال برای اولین بار از پژوهشگران دانش‌آموزی، دانشجویی، بانوان، کارآفرینان و خیران تجلیل و قدردانی به عمل آمد.

در این مراسم، استاندار فارس با اشاره به اهمیت پژوهش، بر ضرورت استفاده از کارهای علمی برای تأمین رفاه مردم تأکید کرد و گفت: اگر می‌خواهیم مشکلات حل شود و گامی در جهت تأمین رفاه مردم برداریم، باید کار علمی انجام دهیم.

دکتر حسینعلی امیری در آیین تجلیل از برگزیدگان پژوهش و فناوری استان فارس بیان کرد: از علم می‌توان در راه گره‌گشایی و رفاه حال مردم بهره برد.

وی ادامه داد: در واقع کاری که بر اساس اصول علمی نباشد، به هدف مطلوب نمی‌رسد؛ چون نمی‌توان بر اساس ظن و گمان امور دنیا را اداره کرد. اگر می‌خواهیم مشکلات

حضور مؤسسه ISC

در بیست و پنجمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش، فناوری و فن بازار

این نمایشگاه به همت ستاد ملی هفته پژوهش و فناوری و با مشارکت دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی، پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری کشور برگزار شد و شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور کشور نیز با ارائه آخرین دستاوردهای خود در این رویداد حضور داشتند.

این نمایشگاه با هدف ارائه تازه‌ترین دستاوردهای پژوهشی، فناوری و نوآوری کشور و آشنایی سازمان‌ها و نهادهای گوناگون و بخش‌های مختلف صنعتی کشور با توان داخلی در حوزه‌های پژوهش و فناوری و دانش‌بنیان، برگزار شد.

بیست و پنجمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش، فناوری و فن بازار در سالن‌های ۵، ۶، ۷ و ۲۷ محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی در فضایی به مساحت بیش از ۸ هزار متر مربع و با حضور تمام بازیگران مرتبط با پژوهش و فناوری از جمله دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه پیام‌نور، دانشگاه علمی کاربردی، دانشگاه ملی مهارت و پارک‌های علم و فناوری آغاز به کار کرد. مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، در غرفه شماره ۱۱ سالن ۵ پذیرای علاقمندان بود.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، مؤسسه ISC در بیست و پنجمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش، فناوری و فن بازار کشور هم‌زمان با هفته ملی پژوهش و فناوری (هفته سوم آذر) که از ۲۳ تا ۲۶ آذرماه ۱۴۰۳ در محل نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار می‌شود، با برپایی غرفه دستاوردهای پژوهشی و فناوری حضور یافت.

این نمایشگاه با حضور دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور، دکتر حسین افشین معاون علمی، فناوری رئیس‌جمهور و دکتر سیمایی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری آغاز به کار کرد.

دکتر مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور با حضور در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی و سالن شماره ۵، از دوازدهمین نمایشگاه ایران ساخت و بیست و پنجمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش، فناوری و فن بازار بازدید و جدیدترین دستاوردهای این دو نمایشگاه را رونمایی کرد.

در غرفه مؤسسه ISC، آخرین دستاوردهای مؤسسه ISC، همچون نظام ایده‌ها و نیازها (نان)، درگاه آشنایی با نخبگان و آینده‌سازان (دانا)، سامانه سرآمدان علمی، فناوری و نوآوری، سامانه شناساگر دیجیتال اشیا و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی به معرض نمایش گذاشته شد.

حضور مؤسسه ISC

در نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری استان فارس

در آیین پایانی این نمایشگاه که روز چهارشنبه ۲۱ آذرماه ساعت ۹ صبح در تالار شهید دستغیب دانشگاه شیراز برگزار شد، از ۴۰ پژوهشگر برتر دانشگاه‌ها، دستگاه‌های اجرایی استان، شرکت‌های برتر دانش‌بنیان و ۳۰ پژوهشگر دیگر برگزیده جشنواره‌های هفته پژوهش تقدیر به عمل آمد. این مراسم با حضور استاندار فارس و دیگر مسؤولان ارشد استان برگزار شد.

گرفته مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) در طول این رویداد، میزبان بازدیدکنندگان، پژوهشگران و دانشجویان علاقه‌مند بود و زمینه آشنایی بیشتر آنان با خدمات و دستاوردهای مؤسسه فراهم گردید. این نمایشگاه بستری مناسب برای معرفی توانمندی‌های علمی و فناوری استان فارس و ارتباط مؤثر میان پژوهشگران و صنعت ایجاد کرده بود.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC)، این مؤسسه با حضور فعال در نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری استان فارس که از تاریخ ۱۹ الی ۲۱ آذرماه ۱۴۰۳ در سالن همایش‌های مجتمع فرهنگی، رفاهی دانشگاه شیراز برگزار شد، آخرین دستاوردهای پژوهشی و فناوری خود را ارائه نمود.

در این نمایشگاه، ISC با هدف معرفی خدمات علمی و فناوری خود، محصولاتی از جمله سامانه نظام ایده‌ها و نیازها (نان)، درگاه آشنایی با نخبگان و آینده‌سازان (دانا)، سامانه شناساگر دیجیتال اشیا و سامانه رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی را به نمایش گذاشت. همچنین، اطلاعات مرتبط با همایش‌های معتبر علمی، رتبه‌بندی نشریات و ارزیابی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی نیز به علاقه‌مندان ارائه شد.

جایگاه علمی جمهوری اسلامی ایران در سطح بین المللی

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام

سهم (درصد)					تعداد					رتبه					جایگاه
۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	Web of Science
۱.۹۹	۱.۹۷	۱.۹۱	۱.۸۲	۱.۸۲	۷۳۱۵۵	۷۷۵۹۷	۷۶۹۵۵	۶۹۸۰۹	۶۰۳۵۴	۱۶	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	تولید علم در جهان
۲۰.۳۲	۱۹.۰۸	۱۸.۱۰	۱۶.۹۸	۱۶.۳۹	۷۳۱۵۵	۷۷۵۹۷	۷۶۹۵۵	۶۹۸۰۹	۶۰۳۵۴	۱	۲	۲	۲	۳	تولید علم در کشورهای اسلامی
۱.۳۴	۱.۳۵	۱.۳۲	۱.۲۸	۱.۳۳	۱۱۶۱۲۰۵	۸۹۷۱۶۱	۵۰۹۵۲۷	۲۱۹۰۶۹	۳۴۰۴۷	۱۶	۱۶	۱۷	۱۷	۱۷	استنادات *
۰	۰	۲.۵۲	۲.۵۳	۳.۵۱	۰	۰	۱۹	۶۱	۵۸	۰	۰	۲۶	۲۶	۱۹	مقالات داغ
۲.۴۵	۲.۴۱	۲.۸۰	۲.۵۰	۲.۸۶	۵۳۶	۵۹۲	۶۹۹	۵۸۶	۴۵۷	۱۹	۲۰	۱۸	۲۲	۱۷	مقالات پراستناد
۲.۴۵	۲.۴۱	۲.۸۰	۲.۵۱	۲.۸۸	۵۳۶	۵۹۲	۷۰۱	۵۹۱	۴۶۶	۱۹	۲۰	۱۸	۲۲	۱۷	مقالات برتر
۱.۶۱	۱.۷۴	۱.۸۸	۱.۹۴	۲.۰۱	۱۹۵۷	۲۵۲۳	۳۱۵۳	۳۶۹۰	۴۱۱۱	۲۷	۲۴	۲۳	۲۳	۲۳	مقالات برتر (تجمعی) ^۱
۰.۴۴	۰.۴۰	۰.۳۸	۰.۳۰	۰.۲۶	۲۳۷۸	۱۸۷۲	۱۷۹۸	۱۳۱۴	۷۲۷	۳۸	۴۰	۴۱	۴۷	۵۲	مقالات کنفرانس
۳.۲۵	۲.۴۱	۲.۳۴	۱.۸۸	۱.۲۰											درصد مقالات کنفرانس ^۲
۱.۰۳	۱.۰۹	۱.۰۸	۱.۰۲	۱.۰۲	۲۲۳۵۳	۲۴۳۱۹	۲۴۳۱۹	۲۱۹۲۹	۱۶۹۹۳	۲۲	۲۲	۲۲	۲۴	۲۵	مشارکت بین المللی *
۳۱.۸۱	۳۵.۹	۳۶.۸۷	۳۶.۹۷	۳۷.۰۲											درصد مشارکت بین المللی *

اج ایندکس ایران در روز ۸ ماه دسامبر ۲۰۲۴ است. ۵۰۳	۴۷۲	۴۳۲	۳۸۹	۳۴۷
مهندسی، شیمی و سایر موضوعات فناوری علوم	مهندسی، شیمی و علم مواد	مهندسی، شیمی و علم مواد	مهندسی، شیمی و علم مواد	مهندسی، شیمی و علم مواد
آمریکا، چین و کانادا	آمریکا، چین و کانادا	آمریکا، چین و کانادا	آمریکا، چین و کانادا	آمریکا، چین و کانادا

داده های مندرج در این گزارش در ۳۰ آبان ۱۴۰۳ به روز رسانی شده است.

* داده های مربوط به استنادات، مشارکت بین المللی و درصد آن از پایگاه InCite و با در نظر گرفتن ESCI استخراج شده است.

۱. در این ردیف فراوانی تجمعی مقالات برتر از ابتدا تا سال مورد نظر محاسبه شده است. اما در ردیف بالا تعداد مقالات برتر هر سال درج شده است.

۲. منظور، درصد مقالات کنفرانس از کل مقالات کشور است.

جایگاه علمی ایران در سال ۲۰۲۴ در دنیا هنوز تثبیت نشده است. از این رو برای مقایسه با سال های اخیر قابل اطمینان نیست.

سهم (درصد)					تعداد					رتبه					جایگاه
۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	Scopus
۱.۹۷	۱.۹۲	۱.۹۰	۱.۷۷	۱.۷۹	۷۴۸۲۷	۷۸۰۳۱	۷۸۳۹۱	۷۴۳۹۹	۷۰۲۳۹	۱۵	۱۵	۱۵	۱۷	۱۷	تولید علم در جهان
۱۷.۸۲	۱۷.۰۰	۱۶.۴۶	۱۴.۶۶	۱۴.۴۴	۷۴۸۲۷	۷۸۰۳۱	۷۸۳۹۱	۷۴۳۹۹	۷۰۲۳۹	۱	۱	۱	۲	۲	تولید علم در کشورهای اسلامی
۱.۴۷	۱.۵۰	۱.۵۲	۱.۵۴	-	۹۸۸۱۳۴	۶۹۴۹۲۳	۳۵۵۶۹۲	۸۱۲۰۰	-	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	-	استنادات *
۰.۵۱	۰.۴۶	۰.۴۶	۰.۴۳	۰.۳۸	۲۷۱۲	۲۴۶۲	۲۴۰۱	۲۴۹۸	۱۵۳۵	۳۸	۴۱	۴۳	۴۶	۴۶	مقالات کنفرانس
۳.۶۳	۳.۱۶	۳.۰۶	۳.۳۶	۲.۱۹											درصد مقالات کنفرانس ^۱
-	-	-	-	-	۲۲۳۸۵	۲۵۷۱۵	۲۶۸۱۲	۲۵۵۷۵	۲۴۷۱۴	-	-	-	-	-	مشارکت بین المللی
۲۹.۹۱	۳۲.۹۵	۳۴.۲۰	۳۴.۳۸	۳۵.۱۹											درصد مشارکت بین المللی ^۲
					رتبه ایران از نظر آج ایندکس در سایمگو، ۴۱ است.					رتبه ایران از نظر آج ایندکس در سایمگو، ۴۱ است.					آج ایندکس ^۳
					پزشکی، مهندسی و علم مواد					پزشکی، مهندسی و علم مواد					پزشکی، مهندسی و علم مواد
					آمریکا، چین و کانادا					آمریکا، چین و کانادا					آمریکا، چین و کانادا

۱. منظور، درصد مقالات کنفرانس از کل مقالات کشور است.

۲. منظور از درصد یا میزان مشارکت بین المللی (یا سهم دیپلماسی علمی در کشور)، درصد مقالات مشترک بین المللی از کل مقالات کشور است؛ داده ها از پایگاه Scopus استخراج شده است.

* داده های مربوط به استنادات و آج ایندکس از وب سایت سایمگو استخراج شده است؛ آخرین اطلاعات موجود مربوط به سال ۲۰۲۳ می باشد.

** جایگاه علمی ایران در سال ۲۰۲۴ در دنیا هنوز تثبیت نشده است. از این رو برای مقایسه با سال های اخیر قابل اطمینان نیست.

جایگاه علمی جمهوری اسلامی ایران در سطح بین المللی

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام

بهترین رتبه جهانی کسب شده توسط دانشگاه‌های کشور													نظام‌های رتبه بندی		
۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	۲۰۲۴		
دانشگاه صنعتی شریف ۴۸۰-۴۷۱	دانشگاه صنعتی شریف ۴۳۲	دانشگاه صنعتی شریف ۴۰۷	دانشگاه صنعتی شریف ۴۰۹	دانشگاه صنعتی شریف ۳۸۱	دانشگاه صنعتی شریف ۳۸۰	دانشگاه صنعتی شریف ۳۳۴	۵	۶	۶	۵	۶	۶	۷		
-	-	-	-	-	-	-	۲۳	۲۶	۳۶	۳۶	۴۴	۴۶	۴۶		
دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل ۳۰۱-۳۵۰	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل ۳۵۱-۴۰۰	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل ۳۵۱-۴۰۰	دانشگاه علوم پزشکی کردستان ۳۰۱-۳۵۰	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل، علوم پزشکی کردستان و علوم پزشکی مازندران ۳۵۱-۴۰۰	دانشگاه علوم پزشکی گلستان، پزشکی کردستان و پزشکی مازندران ۳۵۱-۴۰۰	دانشگاه صنعتی شریف ۳۰۱-۳۵۰	۱۸	۲۹	۴۰	۴۷	۵۸	۶۵	۷۳		
دانشگاه تهران ۳۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران ۳۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران ۳۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران ۳۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران ۳۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران ۴۰۱-۵۰۰	دانشگاه علوم پزشکی تهران ۴۰۱-۵۰۰	۱۳	۱۳	۱۲	۱۱	۱۱	۱۰	۹		
دانشگاه تهران ۴۰۱-۵۰۰	دانشگاه های تهران و علوم پزشکی تهران ۴۵۱-۵۰۰	دانشگاه های تهران و علوم پزشکی تهران ۵۰۱-۶۰۰	دانشگاه تهران ۴۰۱-۴۵۰	دانشگاه تهران و علوم پزشکی تهران ۴۰۱-۴۵۰	دانشگاه تهران ۵۰۱-۶۰۰	-	۲۴	۴۳	۴۶	۵۱	۶۳	۶۹	-		

۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	تاکتون	nature index
۳۴	۳۱	۳۳	۳۶	۳۲	۳۲	۳۰	رتبه کل ایران
۵۵	۶۶	۹۳	۹۷	۹۰	۹۰	۹۸	تعداد دانشگاه‌های ایران
دانشگاه تهران	دانشگاه تربیت مدرس	دانشگاه شهید بهشتی	دانشگاه تربیت مدرس	دانشگاه شهید بهشتی	دانشگاه شیراز	دانشگاه تهران	بهترین دانشگاه ایران
۶۸	۹۲	۱۲۲	۱۱۹	۱۰۵	۱۱۲	۱۲۷	تعداد موسسات ایران (در همگرد سازمانی)
پژوهشگاه دانش‌های بنیادی	پژوهشگاه دانش‌های بنیادی	پژوهشگاه دانش‌های بنیادی	پژوهشگاه دانش‌های بنیادی	پژوهشگاه دانش‌های بنیادی	دانشگاه شیراز	پژوهشگاه دانش‌های بنیادی	بهترین موسسه ایران (در همگرد سازمانی)

جایگاه فناوری و نوآوری جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌المللی

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام

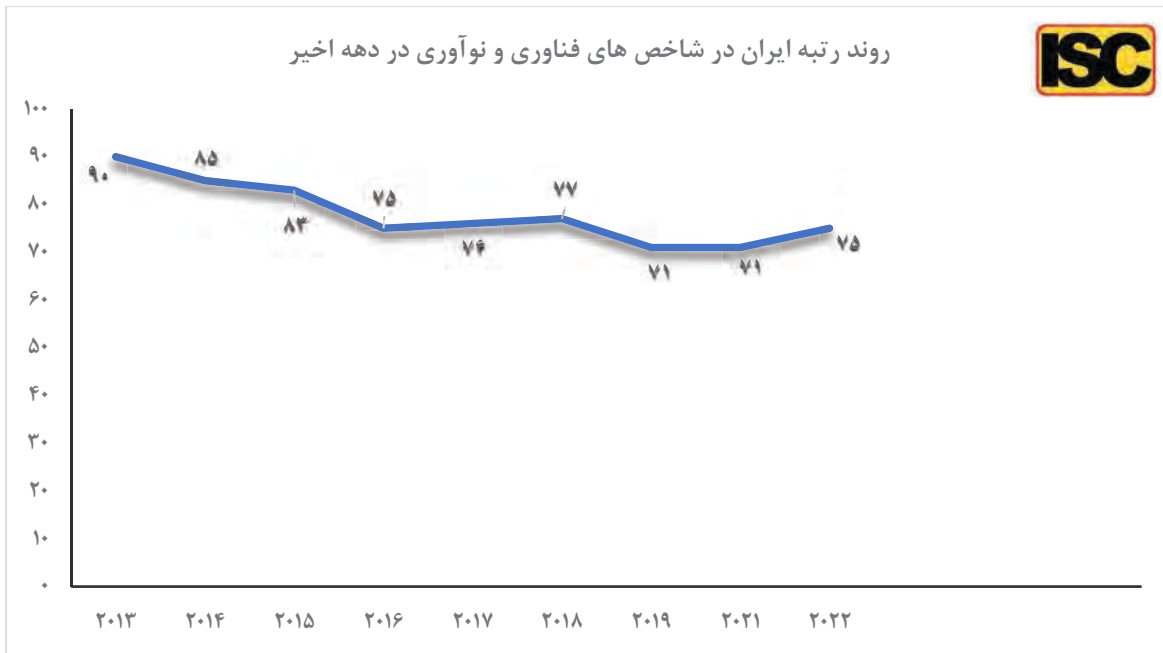
رتبه				شاخص‌ها	جایگاه
۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳		
					سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO)
۵۹	۴۶	۵۰	۵۵	کل خروجی های دانش و فناوری	خروجی های دانش و فناوری ^۱
۲۵	۱۴	۲۰	۲۹	تولید دانش	
۸۶	۸۵	۶۵	۴۰	اثرگذاری دانش	
۱۱۷	۱۱۹	۱۰۳	۱۰۷	انتشار دانش	خروجی های خلاق ^۲
۴۸	۴۶	۳۳	۴۳	کل خروجی های خلاق	
۱۳	۱۳	۱۰	۱۳	دارایی های نامشهود	
۱۱۴	۱۱۳	۱۰۴	۹۰	خدمات و کالاهای خلاقانه	مؤسسات ^۳
۷۱	۷۵	۷۸	۸۶	خلاقیت آنلاین	
۱۲۰	۱۲۴	۱۳۱	۱۳۱	کل مؤسسات	
۱۰۶	۱۱۴	۱۲۵	۱۲۷	محیط سیاسی	پژوهش و سرمایه انسانی ^۴
۱۱۷	۱۱۹	۱۲۰	۱۲۱	محیط نظارتی	
۱۲۵	۱۲۵	۱۲۹	۱۲۸	محیط کسب و کار	
۴۶	۴۹	۵۴	۶۰	کل پژوهش و سرمایه انسانی	زیرساخت ^۵
۸۳	۸۰	۸۴	۹۶	آموزش مقدماتی (قبل از دانشگاه)	
۷	۹	۲۱	۳۱	آموزش عالی	
۴۸	۴۸	۴۷	۴۹	تحقیق و توسعه	پیچیدگی بازار ^۶
۶۹	۷۰	۷۵	۹۷	کل زیرساخت	
۸۰	۸۳	۸۶	۹۷	فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICTs)	
۳۱	۲۵	۳۱	۷۴	زیرساخت عمومی	پیچیدگی کسب و کار ^۷
۹۲	۹۳	۱۲۵	۱۲۰	پایداری محیط زیست	
۱۰۸	۸۲	۱۱	۱۹	کل پیچیدگی بازار	
۷۷	۷۸	۶۵	۷۰	کسب اعتبار	کار می باشد.
۱۱۵	۸۵	۳	۳	جذب سرمایه (سرمایه گذاری)	
۱۰۷	۷۱	۸۷	۹۰	تجارت، رقابت و اندازه بازار	
۱۱۲	۱۱۵	۱۱۵	۱۱۷	کل پیچیدگی کسب و کار	کار می باشد.
۱۰۳	۱۰۴	۹۷	۱۰۲	کارکنان دانشی	
۱۰۰	۱۰۲	۱۰۷	۱۱۳	تعاملات در نوآوری (شبکه سازی)	
۹۹	۱۱۷	۱۱۹	۱۱۶	جذب دانش	

۱. شاخص خروجی های دانش و فناوری به بررسی تمام نتایج متداول حاصل از ابداعات و نوآوری ها می پردازد و شامل زیرشاخص های تولید دانش، اثرگذاری دانش و انتشار دانش می باشد.
۲. شاخص خروجی های خلاق به مطالعه نتایجی از نوآوری می پردازد که عموماً نامشهود هستند و شامل زیرشاخص های دارایی های نامشهود، خدمات و کالاهای خلاقانه و خلاقیت های آنلاین می باشد.
۳. شاخص مؤسسات تعادلی میان حفاظت از نوآوری و ایجاد انگیزه برای کسب و کارها به منظور ورود به حوزه نوآوری ایجاد می کند و شامل زیرشاخص های محیط سیاسی، محیط نظارتی و محیط کسب و کار می باشد.
۴. شاخص پژوهش و سرمایه انسانی به سطح و استاندارد تحصیلات و فعالیت های تحقیقاتی به عنوان اجزای کلیدی ظرفیت نوآوری هر کشور می پردازد و شامل زیرشاخص های آموزش مقدماتی، آموزش عالی و تحقیق و توسعه می باشد.
۵. زیرساخت ها بیشتر زمینه های مادی را برای نوآوری فراهم می کنند. پس منطقی است هرچه زیرساخت های بیشتر و با کیفیت تری وجود داشته باشد، زمینه برای انجام تحقیقات، رشد خلاقیت ها و در نتیجه نوآوری بیشتر فراهم می شود.
۶. شاخص پیچیدگی بازار به توانایی تولید هر کشور می پردازد و شامل زیرشاخص های کسب اعتبار، جذب سرمایه و رقابت و اندازه بازار می باشد.
۷. شاخص پیچیدگی کسب و کار به قابلیت و ظرفیت کسب و کارهای موجود در کشور در زمینه خلق و توسعه نوآوری می پردازد و شامل زیرشاخص های کارکنان دانشی، تعاملات در نوآوری و جذب دانش می باشد.

وضعیت و رتبه جمهوری اسلامی ایران در شاخص های فناوری و نوآوری

سال ۲۰۲۲ رتبه ۷۵ را به خود اختصاص داده است. بهترین رتبه جمهوری اسلامی ایران در ۵ سال اخیر به سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۱ با رتبه ۷۱ بر می گردد. نمودار ۱ روند رتبه جمهوری اسلامی ایران در بازه زمانی ده ساله را نشان می دهد که نشان از بهبود عملکرد فناوری و نوآوری ایران در بازه زمانی ده ساله می باشد.

بر اساس گزارش های کنفرانس توسعه و تجارت سازمان ملل متحد (آنکتاد)، جمهوری اسلامی ایران در شاخص فناوری و نوآوری در سال ۲۰۲۱ رتبه ۷۱ و در

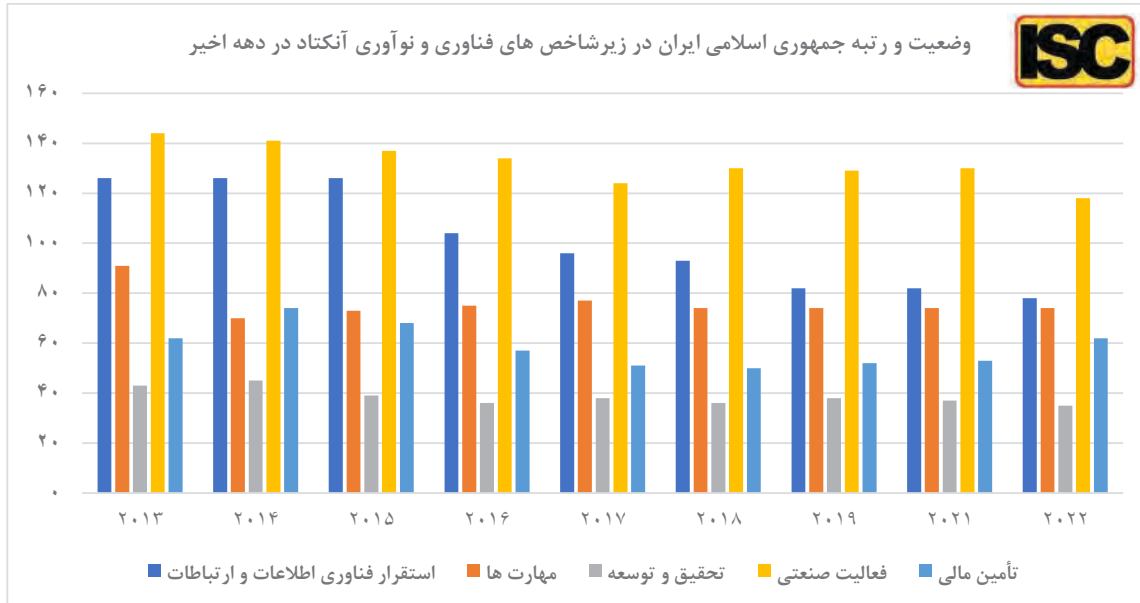

نمودار ۱. روند رتبه جمهوری اسلامی ایران در بازه زمانی ده ساله

جدول ۱. وضعیت و رتبه جمهوری اسلامی ایران در زیرشاخص های فناوری و نوآوری آنکتاد در دهه اخیر

نام شاخص	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۱	۲۰۲۲
شاخص کل زیر شاخص ها	۹۰	۸۵	۸۳	۷۵	۷۶	۷۷	۷۱	۷۱	۷۵
استقرار فناوری اطلاعات و ارتباطات ^۱	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۰۴	۹۶	۹۳	۸۲	۸۲	۷۸
مهارت ها ^۲	۹۱	۷۰	۷۳	۷۵	۷۷	۷۴	۷۴	۷۴	۷۴
تحقیق و توسعه ^۳	۴۳	۴۵	۳۹	۳۶	۳۸	۳۶	۳۸	۳۷	۳۵
فعالیت صنعتی ^۴	۱۴۴	۱۴۱	۱۳۷	۱۳۴	۱۲۴	۱۳۰	۱۲۹	۱۳۰	۱۱۸
تأمین مالی ^۵	۶۲	۷۴	۶۸	۵۷	۵۱	۵۰	۵۲	۵۳	۶۲

- این زیرشاخص به دنبال اندازه گیری سطح گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات برای اطمینان از دسترسی به همه جوامع و ارزیابی کیفیت زیرساخت هایی است که امکان استفاده بیشتر مؤثر را فراهم می کند.
- این زیرشاخص به دنبال سنجش مهارت های مورد نیاز برای حمایت از پذیرش مفهوم فناوری براساس کسب دانش از طریق محیط آموزشی و کسب مهارت از طریق محیط کار است.
- این زیرشاخص برای اندازه گیری میزان توانایی کشورها در بهبود فناوری و مطابقت آن با الزامات بازار محلی ضروری در نظر گرفته می شود.
- زیرشاخص فعالیت صنعتی، توانایی صنعت داخلی برای تولید و صادرات فناوری پیشرفته و صادرات خدمات دیجیتال را می سنجد که از محاسبه میانگین سهم صادرات صنعتی با فناوری بالا از کل صادرات صنعتی و سهم صادرات خدمات دیجیتالی از تجارت خدمات به دست می آید.
- این زیرشاخص برای سنجش و ارزیابی میزان در دسترس بودن تأمین مالی برای بخش خصوصی و منابع ارائه شده توسط سایر شرکت های مالی به بخش خصوصی در نظر گرفته می شود.

نمودار ۲. وضعیت و رتبه جمهوری اسلامی ایران در زیرشاخص های فناوری و نوآوری آنکتاد در دهه اخیر

۲۰۱۳ به رتبه ۱۱۸ در سال ۲۰۲۲ ارتقا یافته است. هر چند در این شاخص طی سال های گذشته بهبودی حاصل شده اما همچنان رتبه ۱۱۸ مطلوب نیست و باید مورد توجه قرار گیرد. از طرفی جایگاه جمهوری اسلامی ایران در این زیرشاخص نسبت به سایر زیرشاخص ها ضعیف تر می باشد که این امر می تواند ناشی از کم بودن میزان صادرات با فناوری های پیشرفته از کل صادرات صنعتی از یک طرف و بالا بودن میزان صادرات کالاهای وابسته به منابع طبیعی از طرف دیگر باشد. در واقع وابستگی کشور به صادرات نفت و گاز مانع از زمینه سازی مناسب برای توسعه میزان صادرات با فناوری های پیشرفته شده است.

در زیرشاخص تامین مالی، روند رتبه جمهوری اسلامی ایران در دهه اخیر بهبودی نداشته و در رتبه ۶۲ ثابت مانده است که می تواند ناشی از تغییرات در متغیرهای کلان اقتصادی از جمله رشد اقتصادی و رشد حجم نقدینگی باشد طوری که بیشتر شرکت ها از کمبود نقدینگی رنج می برند.

بر اساس جدول شماره ۱، روند رتبه فناوری و نوآوری جمهوری اسلامی ایران در دهه اخیر بهبود داشته و از رتبه ۹۰ در سال ۲۰۱۳ به رتبه ۷۵ در سال ۲۰۲۲ ارتقا یافته است.

در زیرشاخص استقرار فناوری اطلاعات و ارتباطات، روند رتبه جمهوری اسلامی ایران در دهه اخیر بهبود داشته و از رتبه ۱۲۶ در سال ۲۰۱۳ به رتبه ۷۸ در سال ۲۰۲۲ ارتقا یافته است.

در زیر شاخص مهارت ها روند رتبه جمهوری اسلامی ایران در دهه اخیر بهبود داشته و از رتبه ۹۱ در سال ۲۰۱۳ به رتبه ۷۴ در سال ۲۰۲۲ ارتقا یافته است.

در زیرشاخص تحقیق و توسعه، روند رتبه جمهوری اسلامی ایران در دهه اخیر بهبود نسبی داشته و از رتبه ۴۳ در سال ۲۰۱۳ به رتبه ۳۵ در سال ۲۰۲۲ ارتقا یافته است.

در زیرشاخص فعالیت های صنعتی، روند رتبه جمهوری اسلامی ایران در دهه اخیر بهبود داشته و از رتبه ۱۴۴ در سال

جدول ۲. جایگاه فناوری و نوآوری جمهوری اسلامی ایران در سطح بین المللی

بهبترین رتبه جهانی کسب شده توسط کشور										نظام های رتبه بندی
۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲	۲۰۲۳	
۱۲۰	۱۰۶	۷۸	۷۵	۶۵	۶۱	۶۷	۶۰	۵۳	۶۲	
۸۵	۸۳	۷۵	۷۶	۷۷	۷۱	-	۷۱	۷۵	-	

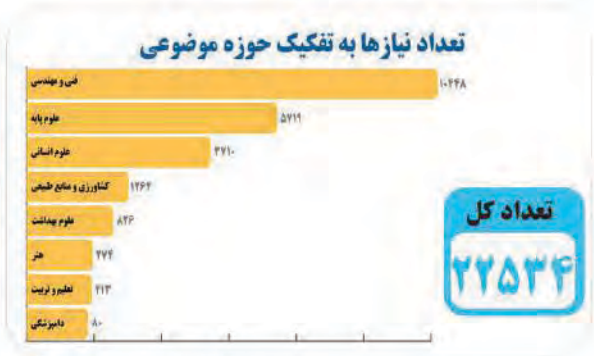
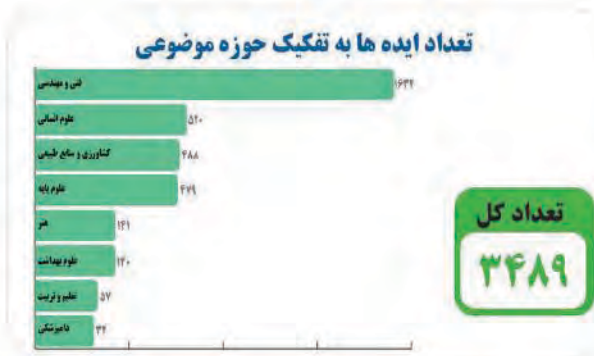
جایگاه سکوی فناوری و نوآوری

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام

نظام ایده‌ها و نیازها (نان)

<https://nan.ac>

جایگاه سکویهای فناوری و نوآوری

درگاه آشنایی با نخبگان و آینده سازان (دانا)

<https://dana.isc.ac>

ISC صفحه اصلی جستجو پژوهشگران برتر سایر سامانه‌ها درباره ما اخبار تماس با ما

درگاه آشنایی با نخبگان و آینده سازان

- سامانه ای با پوشش جامع از پژوهشگران ایران و بیرون‌های علمی آنها
- عدم وابستگی به سامانه های مشابه بین الملل
- ایجاد شناسه منحصر به فرد برای هر پژوهشگر
- تاکید بر بروندهای فارسی پژوهشگران ایرانی در کنار دیگر بروندها
- فراهم آوری بستر جریان دانش میان پژوهشگران
- پشتیبانی از جامعه علمی
- مدیریت اطلاعات علمی
- توسعه یک جامعه علمی پویا

دانا

مقالات نمایه شده در دانا ۲۳۷۱۹۴۴	ISC-ID های صادر شده ۱۲۶۹۳۳۱	پژوهشگران تایید شده ۱۲۲۱۲۵	کارگاه‌های آموزشی ۲۸
-------------------------------------	--------------------------------	-------------------------------	-------------------------

سامانه رصد افتخارات محققان و دانشمندان (سرآمدان)

<https://saramad.isc.ac>

ISC صفحه اصلی اهداف و مأموریت‌ها شورای عالی سرآمدان سایر سامانه‌ها درباره ما تماس با ما

سرآمدان

سامانه رصد افتخارات محققان و دانشمندان

سامانه رصد افتخارات محققان و دانشمندان با رسالت شناسایی و مدیریت مستمر اطلاعات سرآمدان علمی، فناوری و نوآوری ایران و کشورهای اسلامی و ایجاد بستری برای همکاری‌های علمی آنان در موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) ایجاد گردیده است.

شروع کنید

برگزیدگان انجمن‌های علمی ۱۵۴	آمار کل سرآمدان ۷۶۵۷	جایزه مصطفی (ص) ۱۹	پژوهشگران پراستناد ۶۱۵۵	جوایز جشنواره‌های ملی ۳۱۱۱	جوایز بین‌المللی ۱۰۹۹
---------------------------------	-------------------------	-----------------------	----------------------------	-------------------------------	--------------------------

۸۷ جامعة من الجمهورية الإسلامية الإيرانية ضمن تصنيف جامعات

دول مجموعة D8 عام ۲۰۲۳

مع الأخذ في الاعتبار حوالي عقدين من خبرة للموسسة في تصنيف جامعات جمهورية إيران الإسلامية، بالإضافة إلى تجربة تصنيف جامعات الدول الإسلامية (ISC Islamic world university rankings) وتصنيف جامعات العالم ايضاً (ISC World university rankings) من عام ۲۰۱۸، بناءً على مذكرة التفاهم المبرمة بين منظمة D8 موسسة ISC، تم تسليم تصنيف الجامعات الأعضاء في هذه المنظمة إلى مؤسسة ISC.

تضم مجموعة D8 ثماني دول إسلامية نامية هي إندونيسيا وجمهورية إيران الإسلامية وبنغلاديش وباكستان وتركيا وماليزيا ومصر ونيجيريا.

ومن بين هذه المنظمات، شكلت الجامعات التي نشرت أكثر من ۱۵۰ مستنداً خلال هذه الفترة الزمنية المجموعة المستهدفة من التصنيف.

وبلغ عدد الجامعات التي كانت لديها هذه الشروط ۵۱۹ جامعة تم إدراجها في تصنيف D8 في عام ۲۰۲۳.

وقال رئيس موسسة ISC إن عدد الجامعات الموجودة في تصنيف جامعات دول مجموعة D8، يتم عرضه حسب الدولة في الجدول أدناه.

قال رئيس موسسة الاستشهاد المرجعي ورصد العلوم والتكنولوجيا في العالم الإسلامي (ISC) الدكتور سيد أحمد فاضل زاده إنه من بين ۵۱۹ جامعة مؤهلة للتصنيف، تمتلك دول تركيا وجمهورية إيران الإسلامية وباكستان وإندونيسيا أكبر عدد من الجامعات المتواجدة في تصنيف جامعات دول المجموعة D8، عام ۲۰۲۳.

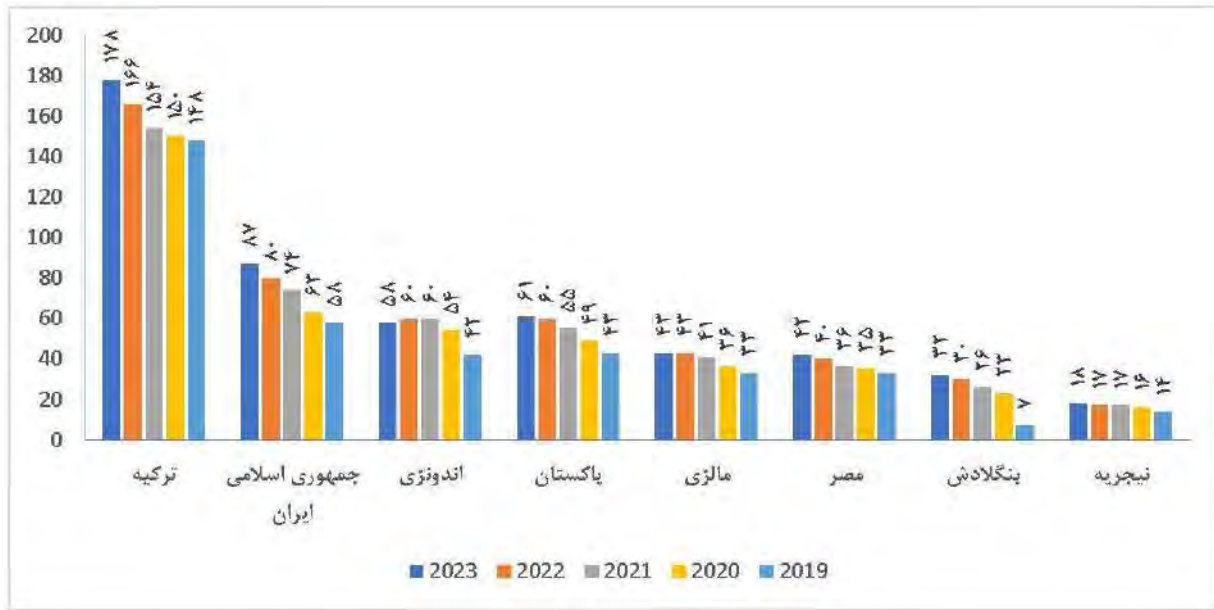
وأضاف فاضل زاده وفقاً للتقرير الصادر عن إدارة العلاقات العامة في مؤسسة ISC أنه من بين جامعات الجمهورية الإسلامية الإيرانية التي توجد ۸۷ جامعة في هذا التصنيف، احتلت جامعة طهران للعلوم الطبية المركز الأول. وأشار رئيس الموسسة الاستشهاد المرجعي و رصد العلوم والتكنولوجيا في العالم الإسلامي (ISC) إلى أن هذه المؤسسة مسؤولة عن مراقبة واقع العلوم والتكنولوجيا في جمهورية إيران الإسلامية والدول الإسلامية الأخرى مضيفاً قوله بأنه من أجل تصنيف جامعات دول مجموعة D8، تمت مراجعة المعلومات البحثية لأكثر من ۱۷۰۰ منظمة من الدول الأعضاء في مجموعة D8 في قاعدة بيانات InCites في كافة الأعوام ۲۰۲۱-۲۰۱۹.

اسم الدولة	عدد الجامعات في التصنيف
تركية	۱۷۸
الجمهورية الإسلامية الإيرانية	۸۷
باكستان	۶۱
إندونيسيا	۵۸
ماليزيا	۴۳
مصر	۴۲
بنجلاديش	۳۲
نيجيريا	۱۸
الجمع	۵۱۹

من قبل موسسة ISC.

ويوضح الرسم البياني التالي عدد الجامعات في كل دولة في سنوات مختلفة:

تضم دول تركيا وجمهورية إيران الإسلامية وباكستان وإندونيسيا أكبر عدد من الجامعات في التصنيف. وبناءً على ذلك، يتم تصنيف دول مجموعة D8 كل عام

وبلغ عدد الجامعات التي كانت لديها هذه الشروط ٥١٩ جامعة تم إدراجها في تصنيف D8 في عام ٢٠٢٣. تضم دول تركيا وجمهورية إيران الإسلامية وباكستان وإندونيسيا أكبر عدد من الجامعات في التصنيف. وقال فاضل زاده إن الجامعات التي حصلت على المركز الأول في كل من هذه الدول من مجموعة D8، موضحة في الجدول أدناه إلى جانب ترتيبها بين الجامعات الأخرى.

نتائج تصنيف جامعات دول مجموعة D8 في عام ٢٠٢٣. وقال رئيس مؤسسة ISC إنه من أجل تصنيف جامعات دول مجموعة D8، تمت مراجعة المعلومات البحثية لأكثر من ١٧٠٠ منظمة من الدول الأعضاء في مجموعة D8 في قاعدة بيانات InCites في كافة الأعوام ٢٠٢١-٢٠١٩. شكلت الجامعات التي نشرت أكثر من ١٥٠ مستندا خلال هذه الفترة الزمنية المجموعة المستهدفة من التصنيف.

رتبة	اسم الجامعة	اسم الدولة
١	Cairo University	مصر
٢	Tehran University of Medical Sciences	جمهورية إيران الإسلامية
٣	Universiti Malaya	ماليزيا
٤	COMSATS University Islamabad (CUI)	باكستان
٥	University of Tehran	جمهورية إيران الإسلامية
٦	Ain Shams University	مصر
٧	Hacettepe University	تركيا
٨	Middle East Technical University	تركيا
٩	Iran University of Medical Sciences	جمهورية إيران الإسلامية
١٠	Universiti Sains Malaysia	ماليزيا

الإسلامية متواجدين في تصنيف جامعات دول مجموعة D8 التي احتلت جامعة طهران للعلوم الطبية وجامعة طهران وجامعة إيران للعلوم الطبية المراتب الأولى إلى الثالثة بالترتيب الثانية والخامسة والتاسعة على التوالي.

وكما يتبين من هذا الجدول، فقد احتلت جامعة طهران للعلوم الطبية المركز الأول بين جامعات جمهورية إيران الإسلامية.

تصنيف جامعات جمهورية إيران الإسلامية وقال فاضل زاده إن هناك ٨٧ جامعة من جمهورية إيران

أهم رسالة للجامعات للبحث والابتكار والتعليم والأنشطة الدولية من أجل تصنيف جامعات دول مجموعة D8 وفق معاييرها وبناء على ذلك، يقوم بقياس وتقييم جامعات دول مجموعة D8.

يتم تجميع معلومات هذا التصنيف من قواعد بيانات USPTO وWOS وIncites ومواقع الجامعات والمواقع الأخرى ذات الصلة. فيما يلي معايير تصنيف مجموعة دي8:

منهجية تصنيف مجموعة D8 وأنهى فاضل زاده كلامه بأن معهد الاستشهاد المرجعي والرصد العلمي والتكنولوجي للعالم الإسلامي (ISC) يأخذ في الاعتبار أهم مهام الجامعات والتي تشمل البحث والابتكار والتعليم والأنشطة الدولية في معرض تصنيفه لجامعات دول مجموعة الدول الثماني الإسلامية النامية ويقوم بقياس وتقييم جامعات مجموعة D8 على هذا الأساس. وتابع رئيس مؤسسة ISC قائلاً: يعتبر مؤسسة ISC

الوزن	مؤشر	معياري	وزن
60	A1	كمية	25
	A2	كيفية	15
	A3	كيفية	1
	A4	كيفية	4
	A5	كيفية	15
10	B1	نسبة الطلاب الى اعضاء هيئة التدريس	8
	B2	عدد أعضاء هيئة التدريس الأكثر استشهاده	2
15	C1	عدد تعاون الجامعة في نشر المقالات الدولية	10
	F2	عدد الدول الشريكة في المنشورات الدولية	4
	C3	مدى سمعة الجامعة	1
	C4	المقالات المفقودة مصداقية	5
15	D1	تراخيص براءات الاختراعات	10
	D2	النشر المشترك مع الصناعة	5

مكانة الدول الإسلامية الرائدة في الإنتاج العلمي في مجال تكنولوجيا الجيل الخامس للصناعة

المتقدمة في مجال الطباعة رباعية الأبعاد. وفي سياق متصل، أكد الدكتور نائبي على أهمية الجيل الخامس للصناعة، موضحاً أنه يركز على مفهوم الصناعة من الجيل الرابع ويهدف إلى دراسة تقدم الدول في العقد الأول من القرن الحادي والعشرين وقدرتها على إحداث تأثيرات مستدامة في العقود القادمة. وأضاف أن هذا الجيل من الصناعة لا يركز فقط على تلبية الاحتياجات الاقتصادية، بل يولي اهتماماً خاصاً بالاحتياجات البيئية، ويشدد على الإنتاج الأخضر كأولوية رئيسية. وذكر نائبي أن صناعة الجيل الخامس تسعى من خلال تحقيق وعود الرقمنة المتقدمة والبيانات الضخمة والذكاء

مكانة الدول الإسلامية الرائدة في الإنتاج العلمي في مجال تكنولوجيا الجيل الخامس للصناعة أفاد قسم العلاقات العامة بمؤسسة الاستشهاد المرجعي ورصد العلم والتكنولوجيا في العالم الإسلامي (ISC) أن الدكتور علي نائبي، نائب رئيس المؤسسة لشؤون التكنولوجيا والابتكار، صرح بأن دول تركيا وإيران وماليزيا قد تصدرت قائمة الدول الإسلامية في الإنتاج العلمي في مجال تكنولوجيا الجيل الخامس للصناعة، حيث حققت على التوالي 1873 و 1625 و 1611 وثيقة علمية. وأشار الدكتور نائبي إلى أن جمهورية إيران الإسلامية تحتل المرتبة الأولى بين دول العالم الإسلامي في مجال التكنولوجيا

تكنولوجيا الجيل الخامس، موضحاً أنه على الرغم من التقدم المناسب في تطوير التكنولوجيا والمنتجات، إلا أن حجم نشر الإنتاج العلمي الإيراني على الساحة الدولية كان محدوداً بسبب بعض القيود.

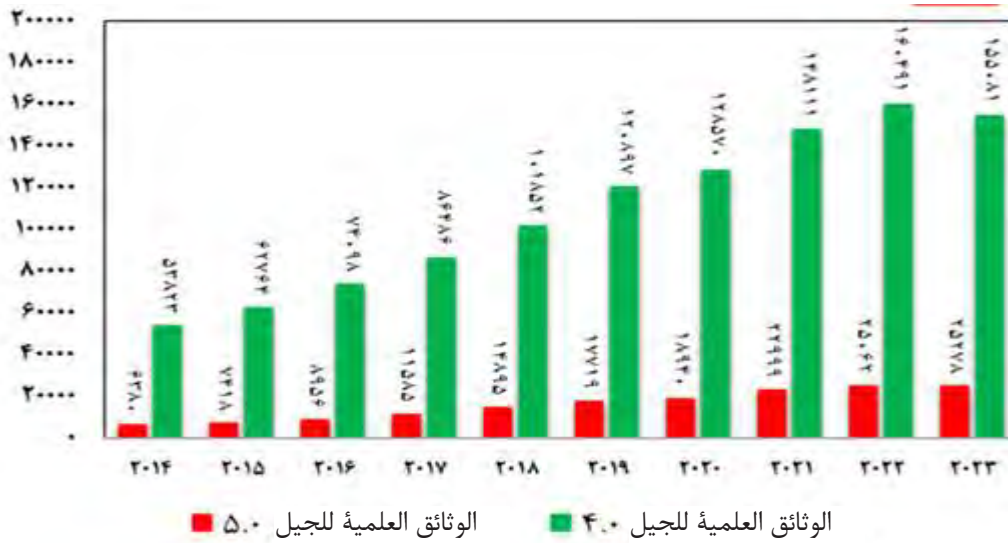
وأوضح نائب رئيس مؤسسة ISC أن «كما هو موضح في الشكل التالي، فإن الاتجاه المتزايد للأبحاث في مجال تكنولوجيا الجيل الرابع والخامس للصناعة أخذ في الارتفاع من عام ۲۰۱۴ إلى عام ۲۰۲۳. ووفقاً لنتائج قاعدة بيانات Web of Science، فقد تم إجراء ۱۰۹۲۳.۵ بحثاً في مجال تكنولوجيا الجيل الرابع للصناعة، حيث ارتفع من ۵۳۸۲۳ بحثاً في عام ۲۰۱۴ إلى ۱۵۵۰۸۱ بحثاً في عام ۲۰۲۳. كما تم إجراء ۱۵۹۲۲۳ بحثاً في مجال تكنولوجيا الجيل الخامس للصناعة، حيث ارتفع من ۶۳۸۰ بحثاً في عام ۲۰۱۴ إلى ۲۵۲۷۸ بحثاً في عام ۲۰۲۳». الشكل الأتي يوضح عدد الأبحاث المنشورة في مجال صناعة الجيل الرابع والخامس حسب قاعدة بيانات ويب أوف ساينس ۲۰۱۴-۲۰۲۳. يجب الإشارة أن الوثائق العلمية للجيل الرابع مميزة باللون الأخضر والوثائق العلمية للجيل الخامس باللون الأحمر:

الاصطناعي، إلى تعزيز دور هذه التقنيات في الاستجابة للاحتياجات الجديدة والمتطلبات الناشئة في المجالات الصناعية والاجتماعية والبيئية. وأكد أن هذا النهج يتضمن استخداماً واسع النطاق للبيانات والذكاء الاصطناعي لزيادة مرونة الإنتاج وإنشاء سلاسل قيمة أكثر قوة في عصر التحول الرقمي.

وفي سياق حديثه عن التقنيات الرئيسية في هذا المجال، قال نائبي إنه في الجيل الخامس للصناعة، يتم الاستفادة من تقنيات مثل الطباعة رباعية الأبعاد، والروبوتات المتعاونة (كوبوت)، والواقع المعزز والافتراضي، والحوسبة المعرفية، والتوأم الرقمي، والتصنيع بالإضافة موضحاً أن هذه التقنيات تصمم العمليات الإنتاجية بطريقة يكون فيها للإنسان دور محوري، مع القدرة على تعديل هذه العمليات وتحسينها بناءً على احتياجاته.

وشدد نائبي على أهمية تكنولوجيات الجيل الخامس للصناعة، قائلاً إن تحليل الوضع العلمي لهذه التقنيات بين الدول الرائدة عالمياً وإسلامياً على مدى ۱۰ سنوات يلعب دوراً مهماً في تطوير هذا المجال.

وأشار إلى وضع جمهورية إيران الإسلامية في بعض مجالات

وتابع أنه وكما يتبين من الجدول الالاتي، فإن دول تركيا وجمهورية إيران الإسلامية وماليزيا كانت الأكثر إنتاجاً علمياً في تقنيات الجيل الخامس بدرجات ۱۸۷۳ و ۱۶۲۵ و ۱۶۱۱ درجة على التوالي.

الجدول ۱- الدول الإسلامية الرائدة في الإنتاج العلمي في مجال تكنولوجيا الجيل الخامس للصناعة

الترتيب (٢٠٢٣-٢٠٢٤)	الدول الإسلامية الرائدة	عدد الوثائق العلمية	نسبة المشاركة
١	تركيا	١٨٧٣	١/١٧٦
٢	جمهورية ايران الإسلامية	١٦٢٥	١/٠٢
٣	ماليزيا	١٦١١	١/٠١
٤	المملكة العربية السعودية	١٥٨٢	٠/٩٩
٥	مصر	٩٦٦	٠/٦٠
٦	باكستان	٩٢٢	٠/٥٧
٧	اندونيسيا	٨٩٣	٠/٥٦
٨	الإمارات العربية المتحدة	٦٥٦	٠/٤١
٩	نيجيريا	٢٨٩	٠/١٨
١٠	العراق	٢٥٣	٠/١٦

وأكد نائبي أن هذه المراتب تعكس التقدم المستمر الذي تحرزه إيران في المجالات التكنولوجية ومكانة البلاد المتنامية على المستوى الدولي.

وأضاف نائبي: «وفقًا لتقارير حديثة، تمكنت جمهورية إيران الإسلامية من تحقيق إنجازات كبيرة في مجال التقنيات المتقدمة. ومن بين الملاحظات الجديرة بالذكر، احتلال إيران المرتبة الحادية عشرة عالميًا في مجال الطباعة رباعية الأبعاد، لتصدر بذلك دول العالم الإسلامي في هذا المجال، متفوقة على أداء الدول الإسلامية الأخرى.»

كما حققت إيران مراتب متقدمة في تقنيات أخرى:

- المرتبة ٢٣ عالميًا في تقنيات التصنيع بالإضافة
- المرتبة ٢٩ عالميًا في الحوسبة المعرفية
- المرتبة ٣٧ عالميًا في مجال الواقع الافتراضي
- المرتبة ٣٨ عالميًا في تقنية التوأم الرقمي
- المرتبة ٤٢ عالميًا في تقنية الواقع المعزز
- المرتبة ٦٠ عالميًا في مجال تكنولوجيا الروبوتات المتعاونة

Ranking in Iran	University	D8 Ranking
76	Oil University of Technology	302–350
76	Sari University of Agricultural Sciences and Natural Resources	302–350
76	Bonab University	302–350
76	Hormozgan University	302–350

Ranking in Iran	University	D8 Ranking
76	Qom University	302–350
76	Rafsanjan Vali-Asr University	302–350
85	Allameh Tabatabaei University	351–400
85	Amol University of Advanced Technologies	351–400
85	Ilam University	351–400

Ranking in Iran	University	D8 Ranking
	Medical Sciences	
20	Mazandaran University of Medical Sciences	79
21	Kerman University of Medical Sciences	87
22	Babol University of Medical Sciences	91
23	Khajeh Nasiruddin Toosi University of Technology	93
24	Hamedan University of Medical Sciences	95
25	Golestan University of Medical Sciences	98
26	Kurdistan University of Medical Sciences	101
27	Baqiyatallah University of Medical Sciences	103
28	Zanjan University of Basic Sciences Postgraduate Education	104
29	Qazvin University of Medical Sciences	108
29	University of Isfahan	108
31	Shahrud University of Technology	113
32	Shahid University Bahonar Kerman	117
33	Guilan University of Medical Sciences	120
34	University of Guilan	122
35	Urmia University of Medical Sciences	134
36	Shahrekord University of Medical Sciences	138
37	Buali Sina University	139
37	Yazd University	139
39	Kashan University	143
40	Kharazmi University	150
40	Yasuj University	150
42	University of Kurdistan	153
43	Semnan University of Medical Sciences	154
44	Shahid Chamran University of Ahvaz	157
44	Mohaghegh Ardabili University	157
44	Semnan University	160
44	Zanjan University	160
48	Lorestan University of Medical Sciences	162

Ranking in Iran	University	D8 Ranking
49	Zahedan University of Medical Sciences	167
50	Razi University	169
51	Ardabil University of Medical Sciences	174
51	Shahrud University of Medical Sciences	174
51	Kerman University of Postgraduate Education and Advanced Technology	177
51	Urmia University	177
55	Shahrekord University	182
56	Noshirvani University of Technology, Babol	185
57	University of Mazandaran	188
58	Shahid Madani University of Azerbaijan	209
59	Imam Khomeini International University	215
60	University of Sistan and Baluchestan	218
61	University of Lorestan	219
61	Sahand University of Technology	219
61	Shiraz University of Technology	219
64	University of Maragheh	227
65	Damghan University	240
66	Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources	246
66	Shahid Rajai Teacher Training University	246
68	Shaheed University	248
69	Arak University	251
70	Al-Zahra University	253
71	Mazandaran University of Science and Technology	263
72	Birjand University	265
73	Golestan University	286
74	Urmia University of Technology	296
75	Kermanshah University of Technology	299
76	Malek Ashtar University of Technology	302–350
76	North Khorasan University of Medical Sciences	302–350
76	Persian Gulf University	302–350

ISC's D8-2023 University Members' Ranking Released

87 universities from Iran in D8-2023 University Members' Ranking

Among 519 universities eligible for ISC-D8 ranking, Turkey, Iran, Pakistan, and Indonesia have the largest number of universities in this ranking. Among Iranian universities (87 universities), Tehran University of Medical Sciences has taken the first place.

ISC is responsible for monitoring science and technology in Iran and other Islamic countries. Considering ISC's nearly two decades of Iranian universities' ranking experience, as well as the experience of Islamic countries' ranking universities and ISC World University Rankings (ISC WUR), based on a memorandum of understanding signed between D8 and ISC, the ranking of member universities of this organization was entrusted to ISC.

In order to rank D8 university members, research data from more than 1,700 organizations from D8 member countries was reviewed in InCites from 2019 to 2021. Among these organizations, universities that had published more than 150 documents during this

period constituted the target population for the ranking. The number of universities that met these conditions was 519 universities that were included in D8-2023 ranking.

Table 1. No. of universities in D8 member countries' rankings

Country	No. of Universities
Türkiye	178
I.R. of Iran	87
Pakistan	61
Indonesia	58
Malaysia	43
Egypt	42
Bangladesh	32
Nigeria	18

Iranian universities in D8 Ranking

According to the table below, there are 87 universities from the Islamic Republic of Iran, of which Tehran University of Medical Sciences, University of Tehran, and Iran University of Medical Sciences.

Table 2: Iranian universities in D8-2023 ranking

Ranking in Iran	University	D8 Ranking
1	Tehran University of Medical Sciences	2
2	University of Tehran	5
3	Iran University of Medical Sciences	9
4	Tarbiat Modares University	14
5	Shahid Beheshti University of Medical Sciences	16
6	Sharif University of Technology	17
7	Mashhad University of Medical Sciences	23
8	Amirkabir University of Technology	26
9	Tabriz University of Medical Sciences	32
10	Isfahan University of Technology	35
11	Shiraz University of Medical Sciences	36
12	Shahid Beheshti University	40
13	Kermanshah University of Medical Sciences	43
14	Shiraz University	45
15	Ferdowsi University of Mashhad	48
16	University of Science and Technology	49
17	University of Tabriz	53
18	Isfahan University of Medical Sciences	59
19	Jundishapur University of	66

performed better than other Islamic countries.

In other new technologies, Iran has also achieved significant rankings:

- 23rd global ranking in additive manufacturing technologies
- 29th global ranking in cognitive computing
- 37th global ranking in virtual reality
- 38th global ranking in digital twin technology
- 42nd global ranking in augmented reality technology

- 60th global ranking in collaborative robot technology

These rankings indicate Iran’s continuous progress in technological fields and the country’s growing position internationally.

Table 3 shows the ranking and number of scientific productions of leading Islamic countries in fifth-generation industrial technologies.

Table 3. The position of scientific productions of fifth-generation technologies in the industry of leading Islamic countries in (2014-2023)

Row	Number of Scientific Documents on Fifth Generation Industrial Technologies						
	2014-2023	4D Printing	COBOT	Augmented Reality (AR)	Virtual reality (VR)	Cognitive Computing	Digital Twin
1	<u>Iran</u> 65	Turkey 12	Malaysia 483	Turkey 516	Saudi Arabia 36	U.A.E (٤٧)	<u>Iran</u> 592
2	Malaysia 20	Malaysia 7	Turkey 368	Malaysia 482	Pakistan 13	Saudi Arabia 33	Turkey 560
3	Egypt 14	U.A.E 7	Indonesia 323	Saudi Arabia 435	U.A.E 13	<u>Iran</u> 28	Saudi Arabia 412
4	U.A.E 14	Pakistan 6	Saudi Arabia 237	<u>Iran</u> 325	<u>Iran</u> 10	Turkey 25	Malaysia 404
5	Pakistan 13	Egypt 4	Pakistan 153	Pakistan 288	Egypt 10	Malaysia 23	U.A.E 226
6	Turkey 9	Saudi Arabia 3	U.A.E 133	Indonesia 226	Turkey 6	Egypt 23	Egypt 219
7	Indonesia 9	<u>Iran</u> 2	<u>Iran</u> 129	U.A.E 192	Malaysia 6	Pakistan 22	Pakistan 174
8	Nigeria 3	Indonesia 1	Egypt 97	Egypt 183	Indonesia 4	Qatar 11	Iraq 81
9	Iraq 2	Iraq 1	Qatar 53	Qatar 93	Iraq 3	Indonesia 8	Indonesia 81
10	Kuwait 2	Kuwait 1	Iraq 46	Nigeria 59	Nigeria 3	Nigeria 4	Qatar 66

Table 1: Leading Islamic countries in scientific production fifth-generation industry

Rank (2014-2023)	Leading Islamic Countries	Number of documents	Participation percentage
1	Türkiye	1873	176/1
2	Iran	1625	02/1
3	Malaysia	1611	1/01
4	Saudi Arabia	1582	0.99
5	Egypt	966	0.60
6	Pakistan	922	0.57
7	Indonesia	893	0.56
8	United Arab Emirates	656	0.41
9	Nigeria	289	0.18
10	Iraq	253	0.16

Table 2 shows the rank and number of scientific productions of the world’s leading countries in fifth-generation industrial technologies

Table 2. The position of scientific production of fifth-generation industrial technologies among the world's leading countries in (2014-2023)

Rank	Number of Scientific Documents on Fifth Generation Industrial Technologies													
	2014-2023	4D Printing	COBOT	Augmented Reality (AR)	Virtual reality (VR)	Cognitive Computing	Digital Twin	Additive Manufacturing						
1	China	Italy	The US	The US	The US	China	The US	516	243	5456	11348	277	727	12686
2	The US	The US	China	China	China	Germany	China	332	209	3492	7245	249	675	8709
3	The UK	Germany	Germany	Germany	India	The US	Germany	141	170	2432	4170	113	640	4690
4	India	China	The UK	The UK	Canada	The UK	The UK	128	169	1590	3735	86	400	3296
5	Australia	France	Italy	Italy	Italy	Italy	Italy	98	107	1558	2908	69	359	3012
6	Singapore	The UK	South Korea	Canada	The UK	France	India	97	81	1449	2459	59	221	2882
7	France	Spain	Japan	Spain	Japan	Spain	France	82	75	1434	2385	38	202	1848
8	Germany	Portugal	Spain	South Korea	Saudi Arabia	Sweden	Australia	80	65	1418	2250	36	188	1776
9	Italy	Sweden	Australia	Australia (۲۱۹۳)	Germany	Russia	Canada	77	63	1018	33	177	177	1675
10	South Korea	South Korea	France	Japan	Spain	Canada	Spain	77	54	921	2084	32	151	1476
11	Iran 65	Canada	Canada	France	Australia	The Netherlands	Singapore		52	906	2025	31	146	1415

Iran has managed to record significant achievements in advanced technologies. One of the notable points is Iran’s global ranking

in 4D printing. Iran has taken the first place among Islamic countries in this technology by achieving the 11th global ranking and has

Industry 5.0 and It's Scientific Production Among Islamic Countries

According to ISC vice president for industry and technology, Dr. Ali Nayebi, Industry 5.0, also known as the fifth industrial revolution, represents a promising phase of industrialization where humans collaborate with advanced technology and AI-driven robots to optimize workplace processes.

He believed: "Industry 5.0 has its roots in the concept of the fourth generation of industry and examines the progress of countries in the first decade of the 21st century and their ability to create lasting impacts in the decades to come".

He added: "This generation of industry has not only focused on meeting economic needs, but also pays special attention to environmental needs, emphasizing green production as a key priority".

He continued: Aiming to fulfill the promises of advanced digitalization, big data, and artificial intelligence, the 5G industry seeks to strengthen the role of these technologies in responding to new needs and emerging requirements in industrial, social, and environmental areas.

Dr Nayebi Mentioned: This approach will include the extensive use of data and artificial intelligence to increase manufacturing flexibility and create stronger value chains in the era of digital transformation.

Nayebi went on to point out key technologies in this area and said: The fifth generation of industry will use technologies such as 4D printing, collaborative robots, augmented and virtual reality, cognitive computing, digital twins, and additive manufacturing.

He added on: "these technologies design

production processes in such a way that humans play a central role in them and have the ability to adjust and optimize these processes based on their needs. This transformation will create a platform for the advancement of various industries and increase creativity and efficiency in production".

He said: "The growth trend of research conducted in the fourth and fifth generation of industrial technologies is increasing from 2014 to 2023. According to the results obtained from Web of Science, 1,092,305 research studies have been conducted in fourth-generation industrial technologies, increasing from 53,823 research studies in 2014 to 155,081 research studies in 2023. Also, 159,243 research studies have been conducted in fifth-generation of industrial technologies, increasing from 6,380 research studies in 2014 to 25,278 research studies in 2023".

He continued: "As can be seen in Table (1), Turkey, Iran, and Malaysia have had the most scientific production in the fifth-generation of industrial technologies, with 1,873, 1,625, and 1,611 documents.

Islamic World Science &
Technology Monitoring and
Citation Institute

ISSN: 2783-0896

Analytical Monthly Newsletter

Science & Technology

108 Vol.9 November 2024

ISC مؤسسه استنادی و پایتخت علم و فناوری جهان اسلام